



Выдаецца  
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове



НАСТАЎНІЦКІ ВОПЫТ  
У ДАПАМОГУ  
ДЭПУТАТАМ

М<sub>С</sub>

# ЗВЯЗДА

7 СНЕЖНЯ 2022 г.  
СЕРАДА  
№ 240 (29862)

МЯСЦОВАЕ  
САМАКІРАВАННЕ

ЯК ЖЫЦЬ З ВІЧ-  
ІНФЕКЦЫЯЙ

12



## ЦЫТАТА ДНЯ



Уладзімір АРЛОЎСКІ,  
старшыня Дзяржаўнага  
мытнага камітэта:

«Нягледзячы на санкцыі Еўрасаюза, лагістычная інфраструктура дазваляе нам забяспечваць як экспарт нашых прадпрыемстваў, так і паступленне сыравіны, камплектуючых для нашых заводаў. Мы маем магчымасць якасна аказваць паслугі нашаму беларускаму бізнесу. Як вядома, транспартныя патокі ў краіны ЕС значна знізіліся і змянілі свой вектар. Таму лагістычную інфраструктуру трэба больш актыўна развіваць у прылеглых да Расіі рэгіёнах. Непасрэдна паўночна-ўсходні рэгіён — Віцебскі — вельмі важны ў гэтай сферы. Тут ёсць толькі адзін лагістычны цэнтр — у Балбасаве Арианскага раёна. У самім Віцебску, нашай паўночнай сталіцы, такога цэнтра няма. Яго будаўніцтва было ўжо запланавана, але мы яго паскорылі. У ім аб'яднаюцца ўсе найлепшыя напрацоўкі і тэхналогіі ад найбуйнейшага лагістычнага апэратара РПЦ «Белмытсэрвіс», які пабудоваў ужо 10 транспартна-лагістычных цэнтраў».

## Ва ўласнай арт-прасторы



Фота: Іван ТА

Валерый ЗІНКЕВІЧ з Браслава, керамічных спраў майстар, на сваёй аграа-сядзібе для наведвальнікаў заўсёды га-

товы правесці змястоўны майстар-клас і расказаць гісторыю мастацтва. У яго ганчарнай майстэрні, якую ён сам на-

звае мікра-арт-прасторай, нават самы далёкі ад крэатыву чалавек паглыбляецца ў творчасць.

### Эксклюзіў «Звяды»

## «ПРЫРОДА — ПА-ЗА МЕЖАМІ ПАЛІТЫКІ»

Андрэй Худык — пра санкцыі, міжнароднае экасупрацоўніцтва і сонечную энергетыку



Дзейнасць чалавека заўжды адбываецца на жывёльным і раслінным свеце. Зямлі, як бы ён ні намагаўся зменшыць яе наступствы. Дзякуючы калектыўным і індывідуальным дамоўленасцям краін аб мінімізацыі негатывага ўплыву на клімат і рацыянальным выкарыстанні рэсурсаў удаецца пэўным чынам вытрымліваць баланс у захаванні сусветнай біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці. Аднак калі ў прыродаахоўную дзейнасць прымяшчаецца элемент палітыкі, раўнавага парушаецца, і ў выніку пакутуюць усе, асабліва тыя, у каго няма моцы абараніцца. У прыватнасці, узведзеная выключна па палітычных матывах агароджа на мяжы Беларусі і Польшчы, якая праходзіць па тэрыторыі трансгранічнага аб'екта Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА «Белавежская пушча», негатывна ўздзейнічае на яго біялагічную разнастайнасць і прыродныя комплексы. Адмоўны ўплыў на міжнароднае супрацоўніцтва аказвае і спыненне сувязяў і пагадненняў, якое адбываецца па тых жа палітычных прычынах. Як цяпер складаюцца экалагічныя адносіны Беларусі і вырашаюцца прыродаахоўныя пытанні міжнароднага ўзроўню, карэспандэнт «Звяды» даведлася ў міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэя ХУДЫКА.

СТАР. 4

### Харчовая бяспека

## І З ХЛЕБАМ, І З БУЛЬБАЙ

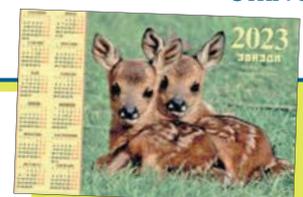
Да зімовага сезона сёлета мы падрыхтаваліся

У нас яшчэ здаўна казалі, што запаслівы галодным не сядзіць. Група журналістаў днямі вырашыла правесці, як падрыхтаваліся сталічныя прадпрыемствы харчовай галіны да работы зімой.

### А закуплялі бульбу амаль у два разы танней

Як аказалася, на гэты сезон у Мінскім гандлёва-закупачным камунальным прадпрыемстве «Партызанскае», напрыклад, значна павялічылі аб'ёмы закладкі ў стабілізацыйныя фонды бульбы, цыбулі, капусты і яблыкаў. Пра гэта расказала генеральны дырэктар УП «Партызанскае» Таццяна КУЗАЎЛЁВА.

СТАР. 5



### КОРАТКА

- Тэлефонная лінія па пытаннях уступнай кампаніі і выпускных экзаменаў працуе ў Мінадукацыі ў будні дні з 14.00 да 18.00. Тэлефанаваць можна па нумары (017) 222 43 12.
- Мінлягас: цэны на навагоднія дрэвы захавваюцца на ўзроўні мінулага года.

ISSN 1990 — 763X



2 2 2 4 0



9 771990 763008

**Кожны дзень – з любімай «Звездой»!**

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2023 г., — у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.



# «Забеспячэнне жылём бюджэтнікаў і асабліва людзей, якія стаяць на абароне Беларусі, заўсёды будзе ў прыярытэце»

Пытанні забеспячэння жылём ваеннаслужачых і асоб, якія да іх прыраўнаваны, разгледзеці на нарадзе ў Прэзідэнта Беларусі Александра Лукашэнкі. Кіраўніку дзяржавы далажылі, што цяпер на чарзе маючыя патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў стаяць больш за 33 тысячы людзей, якія носяць пагонь.

«Ваеннаслужачыя, як і ўрачы, і настаўнікі, і дзяржслужачыя, — гэта бюджэтнікі, якія выконваюць найважнейшыя для краіны функцыі. І яны маюць права разлічвацца на падтрымку дзяржавы. Гэтыя прафесіі выбіраюць не з-за вялікіх заробкаў, а па прызыванні, па поклічы сэрца, зыходзячы з высокіх маральных прынцыпаў і патрыятызму. Прынамсі, трэба з гэтага зыходзіць. Сабраць на сваю кватэру маладомо спецыялісту ў гэтых сферах немагчыма», — адзначыў Прэзідэнт. Паводле яго слоў, некаторыя настаўнікі могуць мець дадатковы заробак дзякуючы рэпетытарству. Урачы таксама могуць неадзінаразова падзарабіць. Як заўважыў Аляксандр Лукашэнка, калі ўрач не лянывы, ён можа зарабіць калі трэба. А дзяржаўныя служачыя і людзі ў пагонах у прынцыпе не могуць займацца ніякім бізнесам, падпрацоўкамі.

«Таму дзяржпадтрымка, накіраваная на вырашэнне жыллёвага пытання, — гэта добрая матывацыя пры выбары такіх прафесій. Вядома ж, і працаваць чалавек будзе больш старанна, калі будзе ўпэўнены, што дзякуючы сваёй працы дасць сям'і і дзецям дах над галавой. Словам, жыллёвае пытанне — пытанне найважнейшае. Таму забеспячэнне жылём бюджэтнікаў і асабліва людзей, якія стаяць на абароне Беларусі, асабліва цяпер, заўсёды будзе ў прыярытэце дзяржаўнай жыллёвай палітыкі. Я неаднаразова гэта падкрэсліваў, што шматдзетныя

і людзі ў пагонах — гэта нашы першачаргавікі, нават звышпершачаргавікі. Па вядомых прычынах», — канстатаваў беларускі лідар.

На нарадзе пытанні забеспячэння жылём ваеннаслужачых былі разгледжаны комплексна. Гэтыя пытанні таксама абмяркоўваюцца і як частка сістэмнай работы па павышэнні прэстыжу ваеннай службы, у тым ліку для ўмацавання нацыянальнай бяспекі.

«Механізм павінен быць добра прапрацаваны ўсімі зацікаўленымі ведамствамі. І папярэджаю — ніхто не павінен цягнуць коўдру на сябе: «А вось тут прынята рашэнне наверх, зараз усіх забеспячым жылём. Хто раней дабываў, той жыллё і атрымае». Гэтага не павінна быць. Таму тут прысутнічае прэм'ер-міністр, намеснік і іншыя службовыя асобы, якія павінны разумець, што эканоміка, яе сутнасць у тым, каб утрымліваць баланс. Калі ёсць грошы — значыць і ёсць на што іх траціць. Калі ёсць такая колькасць грошай, значыць такую колькасць жылля мы можам пабудаваць. Калі гэтых грошай няма, у дадзеным выпадку ў бюджэце, значыць і будаваць нічога не будзем. Баланс павінен быць усюды», — папярэдыў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў неабходнасць выбудаваць дакладную і ясную дарожную карту, план, каб людзі разумелі, што будзе рабіць дзяржава для вырашэння іх жыллёвых праблем.

## «У АСНОВЕ — ЭКАНОМІКА»

Урад прапанаваў перш за ўсё арэнднай жыллё. Гэта пытанне абмяркоўвалася і раней. Па словах кіраўніка дзяржавы, наяўнасць такіх службовых кватэр не толькі стымулюе да падаўжэння кантрактаў, але і дае магчымасць для ратацыі кадраў. Ваенныя часта пераязджаюць у сувязі з новым месцам службы. Арэндная плата за та-

кія квадратныя метры ўжо сёння ўстаноўлена з паніжаючым каэфіцыентам. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што так павінна быць і надалей, і гэта правільна. Але Прэзідэнт зрабіў акцэнт на тым, што людзям трэба даць цвёрдую ўпэўненасць і ў заўтрашнім дні.

Прэзідэнт растлумачыў, што арэндная жыллё знаходзіцца ва ўласнасці ведамства, фактычна — дзяржавы. Служыш — жыві. Кіраўнік дзяржавы паставіў задачу вызначыцца: калі чалавек адслужыў патрэбную колькасць гадоў, скажам, 25 гадоў, і звальняецца ў запас, зыходзіць са службы, яму гэту кватэру трэба аддаць бясплатна, ці ён павінен выплаціць тры працэнты ад яе кошту, або па астаткавым кошце. На думку Аляксандра Лукашэнкі, да вырашэння пытання трэба падзейнічаць радыкальна. Прафесія ваеннага ад пачатку звязаная з рызыкай для жыцця, з гатоўнасцю абараняць Радзіму і, калі трэба, загінуць за яе. «Чалавек павінен быць упэўнены, што дзеці, жонка, сям'я, бацькі застаюцца ў кватэры, у доме, што ў іх ёсць дах над галавой. Гэта бязладдзе, калі ваенны чалавек аддае сябе краіне, і невядома што з ім будзе заўтра, мы каецца па горадзе ці па краіне ў пошуках нейкага кута для жыцця. Але яшчэ раз падкрэсліваю: зыходзіць мы павінны і можам з нашых магчымасцяў. У аснове — эканоміка», — сказаў ён. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што неабходна на заканадаўчым узроўні разгледзець магчымасць у тым ліку выкупу такога жылля ва ўласнасць.

«Ваеннаслужачыя павінны быць упэўнены, што пасля заканчэння службы яны будуць забеспячаны жыллём», — канстатаваў ён.

Удзельнікі нарады абмеркавалі, якія яшчэ ёсць кірункі, акрамя будаўніцтва новых арэндных дамоў, па паліяпшэнні сітуацыі з забеспячэннем жылём ваеннаслужачых

Валерыя СЦЯЦКО.

## У тэму

### НАЙБОЛЬШ ПРЫМАЛЬНЫ ВАРЫЯНТ — БУДАЎНІЦТВА АРЭНДНАГА ЖЫЛЛЯ

Вынікамі нарады з журналістамі падзяліўся намеснік прэм'ер-міністра Аляксандр СІВАК. Цяпер такая катэгорыя грамадзян, як вайскоўцы, будзе жыллё з дзяржпадтрымкай. Хто мае магчымасць — будзе за свае сродкі. І таксама атрымлівае арэнднае жыллё камунальнай формы ўласнасці, ёсць і рэспубліканская форма ўласнасці арэнднага жылля. Тыя людзі, хто здымае жыллё, атрымліваюць кампенсацыю з бюджэту.

Па словах віцэ-прэм'ера, было прапанавана два варыянты забеспячэння вайскоўцаў жыллём. Адзін варыянт — трэба змяніць умовы дзяржпадтрымкі, зрабіць яе больш прывабнай. І другі варыянт — будаваць арэнднае жыллё і даць магчымасць гэта жыллё выкупіць або атрымаць ва ўласнасць бясплатна. «Тут ёсць і эканамічныя, і арганізацыйныя аспекты. Калі паляпшаць дзяржпадтрымку, мы разумеем, што людзі ў пагонах — гэта людзі, якія перамяшчаюцца пастаянна, яны не прывязаны да аднаго месца працы. І ў гэтым выпадку чалавек пабудоваў жыллё ў пэўным населеным пункце, але служба патрабуе перамяшчэння, і трэба вырашаць пытанне праз тое ж арэнднае жыллё ці наём з кампенсацыяй — фактычна двайныя выдаткі для дзяржавы і дадатковыя няўзручнасці для людзей. Гэта што датычыцца арганізацыйнага пытання. Што да фінансавага, то трэба ацаніць кошт для дзяржавы арэнднай кватэры і трэба ацаніць кошт кватэры для чалавека, таму што ён плаціць арэнду. Тое ж самае трэба і дзяржпадтрымку ацаніць, бо дзяржаўная падтрымка таксама рэсурсаў патрабуе», — растлумачыў Аляксандр Сівак.

Таму, па яго словах найбольш прымальны варыянт забеспячэння жыллём ваеннаслужачым — будаўніцтва арэнднага жылля з наступнай перадачай ва ўласнасць. Найбольш аптымальны варыянт перадачы арэнднага жылля ва ўласнасць — 25 гадоў. Чалавек можа прыняць рашэнне і атрымаць арэнднае жыллё ва ўласнасць бясплатна. «Гэта асноўны пастыль, які быў адобраны. І мы будзем зыходзіць з гэтага. Да 1 студзеня будзе падрыхтаваны нарматыўны акт, які будзе апісваць механізм перадачы арэнднага жылля ва ўласнасць. Нам было вельмі важна пачуць ад абароны Прэзідэнта. Мы ўжо пачалі работу па будаўніцтве арэнднага жылля. Па разліках, сёння неабходна каля 700 тысяч квадратных метраў для людзей у пагонах. На працягу 2023-га — першай паловы 2024 года мы плануем іх пабудаваць. Размова не ідзе аб будаўніцтве ваенных гараджоў. Мы гэта ва ўрадзе завём «будаўніцтва кватэр». Гэта азначае, што кватэры для людзей у пагонах будуць будавацца ў тых дамах, дзе будоўца жыллё для іншых катэгорый грамадзян у розных гарадах», — падкрэсліў Аляксандр Сівак.

## Абітурыент-2023

# Два ЦЭ, ЦТ плюс характарыстыка

Усе новаўвядзеныя ў прыёмнай кампаніі, якія будуць зацверджаны ўказам кіраўніка дзяржавы, накіраваны на стварэнне для абітурыентаў спрыяльных і камфортных умоў і адбор будучага навучэння ў ВНУ найбольш таленавітай і матываванай моладзі. Аб гэтым міністр адукацыі Андрэй ІВАНЕЦ паведаміў падчас сустрэчы з журналістамі ў Нацыянальным прэс-цэнтры.

— Перад намі стаяла задача — убачыць абітурыента. Шмат гадоў для адбору ў ВНУ выкарыстоўвалася сістэма цэнтралізаванага тэсціравання, якая не заўсёды дэвалювала гэта зрабіць. І матывацыя абітурыента пры гэтым амаль немагчыма было ацаніць, — падкрэсліў ён. — Таму з 2023 года пры адборы абітурыентаў на месцы ў рамках мэтавай падрыхтоўкі мы вяртаем унутрыўзаваскі экзамен у асягмай форме.

Адно з галоўных змяненняў, якое закрэпе цяперашні адзінацэцікласнікаў, датычыцца змянення для іх фармату выпускных і ўступных іспытаў. Ім трэба будзе здаваць два цэнтралізаванага экзамены (па рускай або беларускай мове на выбар) плюс яшчэ адзін прадмет, які спатрэбіцца для паступлення ў ВНУ. Мяркуюцца, што цэнтралізаваны экзамен дасць

магчымасць не толькі аб'ектыўна ацаніць веды, атрыманыя вучнямі ў школах, але і дапаможа зрабіць больш усвядомлены выбар прафесіі. Бо да гэтага часу выпускнікі маглі здаваць чатыры цэнтралізаваныя тэсціраваныя, і многія з іх прыносілі дакументы ў тую ВНУ, куды праходзілі па балах.

Цэнтралізаваны экзамен будзе праходзіць у аўдыторыях каледжаў і ўніверсітэтаў. Як паведаміла начальнік галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Марыя КІНДЗІПЭНКА, для гэтых мэт будуць задзейнічаны больш як 90 пунктаў па ўсёй краіне і каля 11 тысяч педагогаў (з вышэйшых і агульных сярэдніх устаноў адукацыі). Усе арганізацыйныя моманты з дастаўкай і пунктаў правядзення ЦЭ школьнікаў каледжаў на кіраўніцтва школ і мясцовыя органы ўлады. Дарчы, рэпетыцыя цэнтралізаванага экзамену ўжо прайшла ў васьмі рэгіёнах. 28 студзеня такая ж рэпетыцыя пройдзе і ў іншых рэгіёнах краіны.

Заданні, якія будуць прапанаваны на цэнтралізаваным экзамене, — базавага ўзроўню. Але суданосныя заданні ў вобласці А і В змяніліся: заданні ў вобласці В без падказак варыянтаў адказу стала больш. Вобласці С у беларускіх тэстах па-ранейшаму не будзе. Цэнтралізаваны экзамен

плануюць ацэньваць па стабільнай шкале, якая для школ будзе пераводзіцца ў дэсяціцэцікласнікаў. Гэта аднака будзе ўплываць на выстаўленне вынікаў адзінакі ў атэстат. Мінімальны парог па балах для выпускнікоў на ЦЭ не ўстаноўлены. А вось пры паступленні ў ВНУ будуць дзейнічаць парогі, устаноўленыя ў папярэднія гады. Іх было вырашана не змяняць.

Цэнтралізаваны экзамен будзе праходзіць па няздзелых — 14 і 21 мая. Навучальны год у адзінацэцікласнікаў завяршаецца 25 мая.

У Міністэрстве адукацыі спадзяюцца, што незалежныя цэнтралізаваныя экзамены, які праводзіцца па-за сценамі школы, дасць аб'ектыўныя звесткі аб якасці ведаў выпускнікоў па ўсёй краіне.

Усе выпускнікі 2023 года павінны будзе падаваць у прыёмную камісію характарыстыку, зацверджаную педагагічным саветам школы. Міністэрства адукацыі распрацавала строгую форму характарыстыкі, якая ўтрымлівае 11 пунктаў. Акрамя анкетных даных, прыводзіцца звесткі аб здольнасцях, хобі і захапленнях вучэнца, яго ўдзеле ў розных мерапрыемствах патрыятычнай скіраванасці, у рабоце грамадскіх аб'яднанняў, працоўнай дзейнасці і гэтак далей. Будучы абітурыентаў хвалюе пытанне, ці будзе даваць добрая ха-

рактарыстыка нейкія перавагі пры паступленні? Ці будзе за яе налічвацца дадатковыя балы?

Па словах міністра, дадатковых бонусаў характарыстыка не дае. Але гэта вельмі важная інфармацыя для ўпраўлення выхавальчай работай і грамадскіх арганізацый ва ўніверсітэтах. Актыўства ўбачаць адрозны. Ім могуць прапанаваць стаць старастамі груп, уцягнуць у работу творчых аб'яднанняў, аб'яднаньняў па інтарэсах, у работу навуковых студэнцкіх лабараторыяў, органы студэнцкага самакіравання і гэтак далей.

Андрэй Іванец патлумачыў: для паступлення адзінацэцікласнікаў здае два цэнтралізаваныя экзамены на выхадзе са школы, адзін дадатковы экзамен у форме цэнтралізаванага тэсціравання і характарыстыку. Па ўлік прыёмнай камісіяў бярыцца таксама сярэдні бал яго атэстата. Фактычна, як і раней, максімальная сума балаў, якую можа набраць абітурыент, будзе 400 балаў.

Сертыфікат цэнтралізаванага экзамену (ЦЭ) будзе дзейнічаць два гады. Ім можна скарыстацца ў 2024 годзе. Выпускнікі папярэдніх гадоў будзе па-ранейшаму здаваць тры ЦТ, калі не плануець паступаць на мэтавыя месцы.

Уступныя вусныя экзамены для мэтавікаў будзе праведзены з 8 да 10

чэрвеня. Да 13 чэрвеня мэтавікі будуць залічаны. Толькі пасля гэтага пачнецца кампанія па правядзенні цэнтралізаванага тэсціравання (з 14 чэрвеня да 6 ліпеня). Калі абітурыенту не пашчасціць паступіць на мэтавае месца, а такая сітуацыя цалкам магчыма, напрыклад, на спецыяльнасцях медыцынскага профілю, дзе традыцыйна складаецца конкурс, ён зможа паўдзелецца са сваімі сертыфікатамі ЦЭ і ЦТ у конкурсе на бюджэтныя і платныя месцы.

Падача дакументаў у прыёмную камісію ВНУ распачнецца 17 ліпеня.

Унутраныя ўступныя іспыты на творчых спецыяльнасцях застаюцца ранейшымі, захаваецца і форма іх правядзення. У залежнасці ад ВНУ унутраны ўступны іспыт будзе праходзіць у вуснай або пісьмовай форме. Гэта датычыцца творчасці, фізічнай культуры, літаратуры і шэрагу іншых прадметаў. Захаваны будзе і падыход да паступлення на скорачаную форму навучнага выпускнікоў каледжаў. Яны будуць здаваць унутраныя іспыты па прадметах, якія вывучаліся ў каледжы. Часцей за ўсё яны здаваліся ў вуснай форме.

Надзея НІКАЛАЕВА.  
(Падрабязнасці ўсіх змяненняў у прыёмнай кампаніі чытайце ў найбольшых нумарах «Звязды».)

У акрузе

# ПАГРОЗЫ МЕНТАЛЬНЫХ ВОЙНАЎ

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Наталля ТАРАСЕНКА пра важнасць XVI Свята-Георгіеўскіх адукацыйных чытанняў у выхаванні духоўна-маральнай асобы.



Сёлета тэмай царкоўна-грамадскага форуму стала абмеркаванне глабальных выклікаў сучаснасці і духоўны выбар чалавека. Чытанні былі прысвечаны Году гістарычнай памяці і 1030-годдзю праваслаўя ў Беларусі. У гэтым кантэксце постаць свяціцеля Георгія Каніскага, у гонар якога ладзіцца мерапрыемства, вызначаецца. Змагар за правы праваслаўных жыхароў Магілёўшчыны стаў прыкладам для тысяч нашых суайчыннікаў у служэнні народу. Георгій Каніскі шмат прыклаў намаганняў для маральнага і духоўнага выхавання беларусаў. Пры ім у другой палове XVIII стагоддзя ў Магілёве адкрыліся духоўныя семінарыя і друкарня, быў пабудаваны двухпавярховы навуцальны корпус.

У рамках чытанняў прадходзяць сустрэчы духавенства, прадстаўнікоў улады, моладзі, педагогаў, бацькоў, бібліятэкараў, удзельнікаў адукацыйных праектаў і валанцёраў, музейных работнікаў. Сярод удзельнікаў форуму была і дэпутат ніжняй палаты беларускага парламента Наталля Тарасенка.

— **Наталля Эдуардаўна, наколькі важна ў пытаннях выхавання насельніцтва, першым чынам моладзі, вось такое супрацоўніцтва дзяржавы і царквы?**

— Налета споўніцца 20 гадоў з моманту падпі-

сання Пагаднення аб супрацоўніцтве паміж дзяржавай і Беларускай праваслаўнай царквой. Асноўным прыярытэтам гэтай праграмы з'яўляецца выхаванне маральна спелай, духоўна развітай асобы, здольнай усведамляць сваю адказнасць за лёс Айчыны, усяго чалавецтва, навакольнага свету, быць захавальніцай культурнай спадчыны свайго народа. У гэтых мэтах і адбылася кансалідацыя намаганняў органаў сістэмы адукацыі, непасрэдна ўстаўноў адукацыі, царкоўных і грамадскіх арганізацый. Выкарыстоўваецца ўвесь назапашаны вопыт і патэнцыял праваслаўных традыцый і каштоўнасцяў у фарміраванні асобы чалавека, духоўна-маральнай і патрыятычным выхаванні дзяцей і моладзі, у карэкцыі дзеянняў і сацыяльнай падтрымцы дзяцей і падлеткаў з дэвіянтнымі паводзінамі, тых, што апынуліся ў сацыяльна неабеспечаным становішчы і маюць патрэбу ў асаблівых умовах выхавання. На сустрэчах узнікаюць вельмі важныя тэмы, асноўная мэта якіх у вызначэнні кірункаў

і эфектыўных метадаў работы па захаванні гісторыка-культурнай і духоўнай спадчыны беларускага народа. Менавіта гэта і ёсць аснова фарміравання асобы нашых дзяцей і моладзі. Дзякуючы рэалізацыі палажэнняў пагаднення, стратэгічна важнага для нашага грамадства дакумента, педагогічна і бацькоўска грамадска і праваслаўнае духавенства аб'ядналі свае намаганні ў супрацьстаянні спраям дэструктыўных сіл змяніць духоўна-маральны код беларускага народа і зламаць дзіцячыя душы.

— **Як наогул можна супрацьстаяць дэструктыўнай інфармацыі?**

— Менавіта такой востра прапагандай нашых спрадвечных каштоўнасцяў. Глыбока ўсведамляючы неабходнасць і няўхільнасць такой работы, мы выступаем надзейнай заслон перад антычалавечымі, антыгуманымі выклікамі сённяшняга часу. На жаль, у свеце ўсё больш выразна і агрэсіўна ідзе мэтанакіраванае разбурэнне базавых маральных прынцыпаў і сапраўдных маральных каштоўнасцяў, насаджэнне неўласцівых нашай культуры альтэрнатыўных «агульначалавечых» норм і правіл, якія разбэшчваюць нашых дзяцей, апускаюць у свет усёдазвольнасці і загану, робячы іх падудладнымі чужой волі і загадам, марыянеткамі.

Перспектыва будучыні кожнага грамадства схавана ў яго ў памяці і традыцыях. Вядомы рускі і савецкі філолаг і мастацтвазнаўца Дзмітрый Ліхаўю казаву, што толькі памяць супрацьстаяць знішчальнай сіле часу. Ён

адзначаў, што гэта ўласціва і нашай памяці наогул надзвычай важная. Умоўна прынята дзяліць час на мінулае, сучаснасць і будучыню. Дзякуючы памяці мінулае ўваходзіць у сучаснасць, а будучыня быццам прадбачыцца сучаснасцю, злучаная з мінулым.

— **У Год гістарычнай памяці мы яшчэ раз пераасэнсоўваем гісторыю сваёй краіны, робім акцэнт на яе сапраўдных дасягненнях і каштоўнасцях. Свяціцель Георгій Каніскі змог зрабіць сваімі пропаведзямі і асветніцкімі дзеяннямі шмат. Нездарма яго лічаць нябесным заступнікам Магілёва.**

— Так. Гістарычная памяць — гэта сувязная нітка часу і пакаленняў, непарўнасць лёсу незалежнай Беларусі з гераічнымі старонкамі гісторыі беларускага народа. Мы яшчэ і яшчэ раз пацвярджаем і дэманструем ўсяму свету прыхільнасць Беларусі да непарушных прынцыпаў гістарычнай праўды, вернасць дасягненням, здобутым у імя міру і працівання краіны, павагу да пакаленняў, якія аддалі свае жыцці за нашу свабоду. Фарміруючы ў нашых дзяцей і падлеткаў якасці грамадзяніна і патрыёта, мы павінны навучыць іх ставіцца да гістарычнай памяці беражліва і трапільна, захоўваючы кожны факт, кожнае слова, кожнае імя, кожны артэфакт. У гэтых знаках гісторыі крыецца сіла кожнага беларуса, яго глыбіннае разуменне чалавечай сутнасці сябе і асноўных законаў развіцця грамадства. Толькі памяць здольная захаваць нацыянальную ідэнтычнасць, культурны код на-

цы, супрацьстаяць сучасным выклікам, якія ўрываюцца ў нашае жыццё рознымі мадыфікацыямі інфармацыйна-гібридных войнаў.

— **Наколькі дзейсна можа аказацца такое ўздзеянне на яшчэ не сфарміраваныя цалкам розумы?**

— Негатыўная інфармацыя падрывае асновы маральнасці і духоўнасці грамадства. Накіраваная яна ў першую чаргу на нашу моладзь з мэтай яе «перапраграмавання». У сілу ўласцівай маладосці некрытычнасці свядомасці, фрагментарнасці і павярхоўнасці аналізу атрыманай інфармацыі ў падростаючага пакалення фарміруюцца эпізодычнасць і сплантаннасць успрымання рэчаіснасці.

З кожным годам усё больш імкліва ідзе працэс адрыву нашых дзяцей ад рэальнасці праз актыўнае карыстанне інтэрнэтам і сацыяльнымі сеткамі. «Калі цябе няма ў сацыяльных сетках, значыць, цябе няма ўвогуле». Гэта не проста слоган маладых і прасунутых, гэта жорсткая ўмова быць прынятым у маладзёжным асяроддзі. Праз Сусветную павуціну ідзе масіраваны напад на маладое пакаленне, мэтай якога з'яўляецца фарміраванне асобы залежнай, лёгка кіраванай.

Сацыяльныя сеткі сталі для дзяцей і моладзі неад'емнай часткай жыцця, фарміруючы праз прапанаваную інфармацыю пэўнае стаўленне да свету і людзей, ствараючы ілюзію ўяўнай свабоды і самастойнасці ў прыняцці рашэнняў. Многім незразумела, што той, хто кантралюе сацыяльныя сеткі, і вызначае межы гэтай «свабоды». Ідзе атака на масавую свядомасць, якая

змяняецца ў залежнасці ад таго, чые мэты і задачы неабходна вырашаць. І менавіта тут даламога дарослыя як ніколі актуальная і неабходная. Цвёрдая і абгрунтаваная пазіцыя па самых складаных пытаннях грамадскага жыцця — надзейны шчыт для нашых дзяцей, на якіх як кагнітыўна, так і ментальна, разбуральна ўплываюць TikTok і Twitter.

Наша роля — навучыць дзяцей аддзяляць, кажучы на мове Евангелія, зерне ад пустазелля, праўду ад хлусні, і на гэтай аснове выбудоўваць рэальную, праўдзівую карціну свету. Як бы мы ні пазіцыянавалі сябе — вернікамі, атэістамі, — але меркай нашых учынкаў волна ці мімаволі выступаюць запаведзі Божыя. Бо мы ў большасці сваёй імкнёмся стаць лепшымі і чысцейшымі, быць прыкладам для сваіх дзяцей. Калі мы не пакінем для іх гэтыя правэраеныя тысячагоддзямі арыенціры маральнасці і мудрасці як непарушную каштоўнасць, мы страцім сваю будучыню.

Будучыня не чакае нас недзе далёка, яна пачынаецца сёння. Наша будучыня ў шчырай усмешцы нашых дзяцей, у іх адкрытым і сумленным поглядзе, светлых намерах і добрых учынках. Менавіта тут і цяпер у рабоце з падростаючым пакаленнем мы фарміруем базіс будучыні. Дакранаючыся да мінулага, пашыраем гарызонты пазнання нашых дзяцей, захоўваем і прымяняем іх духоўнае здароўе, спрымаем станаўленню іх актыўнай жыццёвай і грамадзянскай пазіцыі, накіраванай на стварэнне, захаванне духоўнага, культурнага багачына на карысць роднай краіны.

Нэллі ЗІГУЛЯ.



## ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

**Прэзідэнт Манголіі заявіў аб неабходнасці адкрыцця слухання па сітуацыі з экспертам вугалю**

Ухнаагийн Хурэлсух падкрэсліў важнасць правядзення грамадскага слухання ў мангольскім парламенце па сітуацыі з экспертам вугалю і адкрыцця інфармавання грамадзян краіны. Ён таксама адзначыў неабходнасць аб'ектыўнай ацэнкі становішча. Акцыя пратэсту, якая ўспыхнула ва Улан-Батэры 4 снежня, была выклікана незадаволенасцюходам расследавання справы аб эксперце вугалю ў Кітай у абыход мытнага кантролю. Па неафіцыйных звестках, усяго выкрандзена 6,5 мільёна тон вугалю коштам \$1,7 млрд. Дэманстранты патрабавалі расккрыць імяні падазраваных, сярод якіх, як лічаць пратэстоўцы, могуць быць высокапастаўленыя палітыкі. У панядзелак людзі сабраліся зноў і паспрабавалі перакрыць цэнтральныя дарогі, якія вядуць да галоўнай плошчы сталіцы. Дэманстранты падпалілі саламяную ёлку, устаноўленую каля лядовага гарадка на цэнтральнай плошчы, а пасля накіраваліся на штурм Дома ўрада. Адказам улад стала стварэнне рабочай групы для дывалю з дэманстрантамі, якую ўзначаліў кіраўнік сакратарыята ўрада Манголіі і лідар кіруючай Мангольскай народнай партыі Дашзэвгийн Амарбаясгалан.

**У Судане дамовіліся аб стварэнні пераходнага грамадзянскага ўрада**

Суданскія ваенныя і асноўнае прадмакратычнае аб'яднанне заключылі пагадненне аб фарміраванні ў краіне грамадзянскага пераходнага ўрада, перадае Associated Press. Паводле даных агенцтва, пагадненне ў Хартуме

падпісалі два суданскія генералы Абдэль-Фатах аль-Бурхан і Мухамед Хамдан Дагала, а таксама лідары кааліцыі «Сілы за свабоду і перамены». Прадугледжваецца, што ваенны Судана адыдуць ад палітыкі, а «рэвалюцыйныя сілы», якія падпісалі пагадненне, у сваю чаргу прымуць рашэнне аб прызначэнні новага прэм'ер-міністра, які будзе ўзначальваць урад на працягу двухгадовага пераходнага перыяду. У той жа час у дакуменце адзначаецца, што ваяны ўвойдуць у склад новага «савета бяспекі і абароны» пры новым прэм'ер-міністрам.

**У Індыі з'явіўся банкамат па продажы золата**



Апарат дазваляе любому жадаючаму купіць залатыя манеты, выкарыстоўваючы грошы з крэдытных ці дэбетавых пластыкавых карт, паведаміла газета The Economic Times. Банкамат умяшчае 5 кілаграмаў 24-каратнага золата. Для пакупкі даступна восем відаў манет: ад 0,5 да 100 грамаў. Важная асаблівасць банкамата складаецца ў тым, што цана на золата на яго экран абнаўляецца ў рэжыме рэальнага часу ў адпаведнасці са зменамі каціровак на гэты каштоўны метал на Лонданскай біржы. Апарат быў выпушчаны прыватнай індыйскай кампаніяй Goldsikka Pvt Ltd. Ён мае надзейную сістэму абароны ад узломаў, абсталяваны ўбудаванай відеакамерай і гукавой сігналізацыяй. Прылада ўстаноўлена ў індыйскім горадзе Хайдарабадзе. У першы дзень «залаты» банкамат абслужыў 20 кліентаў. Goldsikka мяркуе ўстанавіць тры тысячы такіх апаратаў на тэрыторыі Індыі і выйці са сваёй прадукцыяй на сусветны рынак.



## Пераднавагодняе

**У Мінлягсгасе расказалі, дзе адкрыюцца першыя ёлачныя базары**



**У Міністэрстве лясной гаспадаркі расказалі, дзе адкрыюцца першыя ёлачныя базары, паведамляе БелТА са спасылкай на прэс-службу ведамства.**

Самыя першыя навагоднія гандлёвыя кропкі адкрыюцца ў Брэсцкай вобласці 17 снежня.

У міністэрстве адзначылі, што ў Мінскай, Гродзенскай, Магілёўскай і Віцебскай абласцях краіны гандаль разгорнецца з 20 снежня, у Гомельскай — з 22–23 снежня, у Мінску — з 22 снежня.

**Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткоўна ў сувязі са смерцю дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь другога і трэцяга скліканняў СІМІРСКАГА Валяняна Раманавіча і выказаюць глыбокія спачуваныя яго родным і блізкім.**



# «ПРЫРОДА — ПА-ЗА МЕЖАМІ ПАЛІТЫКІ»

## ЗАХАВАЦЬ БЕЛАВЕЖСКУЮ ПУШЧУ

— Ці закранулі санкцыі, якія прымяняюцца да Беларусі, прыродаахоўную галіну і як гэта адбылося на яе рабоце?

— Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, які і раней, прытрымліваецца пазіцыі, што ахова навакольнага асяроддзя павінна заставацца па-за межамі палітычнай кан'юнктуры. Мы выкарыстоўваем усе магчымасці для прасоўвання гэтага пасылу, у тым ліку пры ўзаемадзеянні з замежнымі калегамі. Наша ведамства працягвае прадстаўляць інтарэсы беларускай дзяржавы на міжнароднай арэне як у межах двухбаковых кантактаў з замежнымі краінамі, так і на пляцоўках шматбаковых прыродаахоўных пагадненняў і міжнародных арганізацый.

Беларускія прыродаахоўнікі працягваюць удзельнічаць у распрацоўцы міжнародных актаў, якія датычацца пытанняў аховы навакольнага асяроддзя, рацыянальнага (устойлівага) выкарыстання прыродных рэсурсаў, змякчэння наступстваў змен клімату і адаптацыі да іх, захавання бялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці, аховы водных рэсурсаў і іншага. Гэта дазваляе не толькі абараняць экалагічную бяспеку краіны, але і рабіць уклад Беларусі ў рэгуляванне міжнародных экалагічных адносін.

Разам з тым вымушаныя канстатаваць, што санкцыйная палітыка калектыву Нацыянальнага Захаду прывяла да значнага скарачэння двухбаковага ўзаемадзеяння з краінамі, якія уваходзяць у Еўрапейскі саюз, ЗША і іх сацтэліамы. У той жа час Беларусь кіруецца агульнапрынятымі тэзісамі, што «прырода не мае межаў», і падтрымлівае намаганні па захаванні кантактаў з тымі дзяржавамі, якія рэальна зацікаўлены ў сумесным дасягненні глабальных мэт у галіне аховы навакольнага асяроддзя ўстойлівага развіцця.

Мінпрыроды не адзін раз звярталася, напрыклад, да польскага боку з патрабаваннем спыніць будаўніцтва загараджальнага збудавання на мяжы нашых краін і распачаць неабходныя меры па аднаўленні парушаных эксісітэм. Палкоўкі рэакцыя Польшчы на нашы прамыя звароты адсутнічала, мы муслі зварнуцца да пасрэднага міжнародных міжурадавых і няўрадавых арганізацый, у мандат якіх уваходзіць пытанні захавання бялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці.

Заклікі Беларусі пасадазійнічаць у вырашэнні такога важнага і неадкладнага пытання былі накіраваны ў ЮНЕСКА, ЮНЕП (праграму ААН па навакольнаму асяроддзі), МСАП (Міжнародны саюз аховы прыроды і прыродных рэсурсаў), Савет Еўропы, ПРААН. Яны агульваліся на пасяджэннях органаў АБСЕ, Бернскай і Рамсарскай канвенцыі, Канвенцыі Эспа (аб ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе ў трансгранічных кантэксце), на нарадзе праграмы ЮНЕСКА «Чалавек і біясфера» і іншых. У адказ рэакцыя была толькі з боку ЮНЕСКА і ЮНЕП. Але нават

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

такія аўтарытэтычныя міжнародныя структуры на дадзены момант абмяжоўваюцца толькі выказваннем шкадавання і просьбамі прадставіць дадатковую інфармацыю.

Каб забяспечыць аб'ектыўную і справядлівую ацэнку сітуацыі «на месцы», Мінпрыроды неадразува запрашала місію экспертаў ЮНЕСКА, МСАП, ЮНЕП, Бернскай канвенцыі наведць Белавежскую пушчу. На жаль, станючыга рашэння па гэтым пытанні дагэтуль няма. Аднак мы працягнем прыкладаць намаганні па захаванні ўнікальнай універсальнай каштоўнасці трансгранічнага аб'екта «Белавежская пушча».

## ДЭПАЛІТЫЗАВАЦЬ СУПРАЦОЎНІЦТВА Ў ГАЛІНЕ АХОВЫ НАВАКОЛЛЯ

— Наша краіна застаецца ўдзельніцай міжнародных прыродаахоўных канвенцыі: Базельскай канвенцыі, Канвенцыі аб змене клімату, Канвенцыі аб біяразнастайнасці, Канвенцыі ААН аб барацьбе з апусцінненнем, Кіецкага пратакола, Манрэальскага пратакола і іншых? Ці не будзе яна вымушана выйсці з якіх-небудзь пагадненняў з-за санкцыйнага ціску або ж яе пазбавяць права ўдзелу, як гэта адбылося, напрыклад, з дзвяцятэй сесіяй Канферэнцыі міністраў «Навакольнае асяроддзе для Еўропы»?

— Рэспубліка Беларусь 24 кастрычніка спыніла свой удзел у Орхускай канвенцыі ў сувязі з беспрэцэдэнтным палітычным ціскам, які аказваецца на нашу дзяржаву, і спробай умяшання ва ўнутраныя справы краіны. Аднак, кіруючыся прынцыпам міжнароднага супрацоўніцтва, Беларусь застаецца ўдзельніцай 22 міжнародных прыродаахоўных дагавораў.

Мы выкарыстоўваем пляцоўкі міжнародных канвенцыі, бокам якіх выступае наша дзяржава, для даядзнення пазіцыі Беларусі па актуальных пытаннях экалагічнай павесткі, яе адпаведнага ўліку пры прыняцці рашэнняў і абгрунтавання неабходнасці дэполітызацыі супрацоўніцтва ў галіне аховы навакольнага асяроддзя. Мерапрыемствы, якія арганізуюцца па лініі міжнародных дагавораў і арганізацый, даюць выдатны магчымасці для пошуку новых партнёраў, а таксама атрымання падтрымкі ад сяброўскіх нам дзяржаў па значных для нас і нашага рэгіёна пытаннях.

Выключэнне Беларусі са складу ўдзельнікаў 9-й Канферэнцыі міністраў «Навакольнае асяроддзе для Еўропы» разглядаецца намі як адкрыта несяброўскі акт, які знішчае ўсе намаганні дзяржаў еўразійскага рэгіёна па дасягненні ўстойлівага развіцця. Я ўпэўнены, што іншыя краіны свету рана ці позна паставяць пад сумненне ўніверсальнасць, аб'ектыўнасць, бесстароннасць і апалітычнасць сусветных працэсаў у экалагічнай сферы.

— Як сёння ўвогуле праходзіць міжнароднае супрацоўніцтва па экалагічных пытаннях, або засталася толькі трансгранічнае супрацоўніцтва з Расіяй? Ці будзе Беларусь і надалей выконваць узятая на сябе абавязальнасць па выкідах CO<sub>2</sub> і іншых кліматычных момантах, а таксама маніторынг у глебай, паветра, водных і лясных рэсурсаў?

— Беларусь выконвала і працягвае добра сумленна выконваць узятая на сябе міжнародныя абавязальнасці. Выкарыстоўваюцца розныя фарматы ўдзелу прадстаўнікоў прыродаахоўнага ведамства ў міжнародным супрацоўніцтве. Пазіцыя краіны агучваецца на міжнародных пляцоўках як непасрэдна супрацоўнікамі Мінпрыроды, так і пасродкам дыпламатычных прадстаўніцтваў нашай краіны за мяжой. Не перапыняецца двухбаковае супрацоўніцтва з сяброўскімі краінамі.

Супрацоўніцтва Беларусі з Расіяй па ўсіх кірунках прыродаахоўнай палітыкі, безумоўна, працягвае дынамічна развіцца. Акрамя таго, узмацняецца ўзаемадзеянне з дзяржавамі — членамі СНД і ЕАЭС. Пры ўступленні нашай краіны ў ШАС (Шанхайскую арганізацыю супрацоўніцтва) мы таксама плануем прасоўваць айчыныя інтарэсы на яе пляцоўцы.

Наша дзяржава цалкам выконвае палажэнні Манрэальскага пратакола па рэчывах, якія разбураюць азоныя слой, а па асобных рэчывах апрацоўвае графік спынення іх спажывання. 13 кастрычніка быў прыняты новы Закон «Аб ратыфікацыі папраўкі да Манрэальскага пратакола па рэчывах, якія разбураюць азоныя слой». Ратыфікацыя гэтай папраўкі, якая называецца Кігалійскай, будзе садзейнічаць выкананню нашай краінай абавязкаў па скарачэнні выкідаў парніковых газаў, якія прынятыя ў межах РКЗК ААН (Рамачнай канвенцыі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый аб змяненні клімату) і Парыжскага пагаднення да яе. Кігалійская папраўка робіць важны ўнёсак у барацьбу са зменай клімату. Кантроль за вытворчасцю і спажываннем ГФВ (гідрэфортурвягараду) павялічыць выгады для клімату, які ўжо дасягнуў Манрэальскім пратаколам пасродкам пазатаннай адмовы ад азонаразбуральных рэчываў, у тым ліку хлорфортурвягараду, ралонаў, гідрахлорфортурвягараду. Мы ўпэўнены: ратыфікацыя Кігалійскай папраўкі ўмацуе імідж Беларусі на міжнароднай арэне як краіны, што больш за 30 гадоў добрасумленна выконвае абавязальнасці адпаведна з Манрэальскім пратаколам.

А інфармацыяй, датычнай маніторынгу кампанентаў навакольнага асяроддзя, якая акумулюецца нашымі службамі, можа скарыстацца любы жадаючы. Актуальныя звесткі змешчаны на сайце Галоўнага інфармацыйна-аналітычнага цэнтру Нацыянальнай сістэмы маніторынгу навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь.

## ЗМЕНШЫЦЬ ПАРНИКОВЫЯ ВЫКІДЫ НА ТРЭЦЬ

— У краіне ўзнятае на ўзровень закона пытанне аб абходжанні з дзікімі жывёламі, а па хатніх так нічога і не вырашаецца доўгія гады. У якой стадыі цяпер гэтая работа?

— Пытанні абходжання з хатнімі і безнагляднымі жывёламі рэгулююцца заканадаўствам краіны аб жыллёва-камунальнай гаспадарцы, санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва і аб ветэрынар-

най справе і не датычацца сферы дзейнасці Мінпрыроды.

Цяпер Пастаянная камісія па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу распрацоўваецца праект Закона «Аб адказным абходжанні з жывёламі», які вызначае правы асновы адказнага абходжання з жывёламі і скіраваў ад жорсткага абходжання, зацвярджае прынцыпы гуманнасці ў грамадстве і ўмацаванне яго маральнасці.

— Беларусь, як вы адзначылі, па-ранейшаму застаецца ўдзельніцай Рамачнай канвенцыі ААН аб змяненні клімату і Парыжскага пагаднення да яе, а таксама Кіецкага пратакола і выконвае узятая на сябе абавязальнасці па скарачэнні выкідаў парніковых газаў. Давайце пагаворым аб кліматычнай павестцы і сонечнай энергетыцы.

— Летась у верасні ўрад Беларусі зацвердзіў новы, вызначаны на нацыянальным узроўні ўнёсак у скарачэнне выкідаў парніковых газаў, згодна з якім да 2030 года іх плануецца зменшыць на 35% ад узроўню 1990 года пры прагназаваным эканамічным росце, з улікам сектара «Землекаррыстанне, змяненне землекаррыстання і лясная гаспадарка» і без прыцягнення дадатковага фінансавання. Мэта будзе дасягнута ў межах рэалізацыі Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2021–2025 гады, шэрагу дзяржаўных і галіновых праграм на гэты перыяд. Згодна з данымі Дзяржаўнага кадастру выкідаў і паглынання парніковых газаў, у 2020-м Беларусь скараціла выкіды на 38,9%, што сведчыць пра патэнцыял для павелічэння амбіцыйнасці мэты, а з улікам сектара «Землекаррыстанне, змяненне землекаррыстання і лясная гаспадарка» — на 56,3%.

Што датычыцца сонечнай энергіі, то варта адзначыць, што гадавы прыход сонечнай радыяцыі на адзінку плошчы Беларусі супастаўны з такім паказчыкам для Германіі, Польшчы і іншых краін, дзе сонечная энергетыка развіваецца высокімі тэмпамі.

Для буйных сонечных электрастанцый (СЭС) патрэбныя вялікія плошчы, таму іх варта размяшчаць на землях, якія не выкарыстоўваюцца сельскай і лясной гаспадаркамі, арганізацыямі аздораўлення, прыродаахоўнага, рэкрэацыйнага і гісторыка-культурнага прызначэння, а таксама на землях, якія не выкарыстоўваюцца пад забудову, пад дарогамі і іншымі транспартнымі шляхамі.

У Дзяржаўным кадастры аднаўляльных крыніц энергіі зарэгістравана 102 такія дзеючыя ўстаноўкі агульнай электрычнай магутнасцю 272 МВт. Адзін з перспектывных накірункаў выкарыстання энергіі Сонца — прымяненне геліяводнага рэагента і розных геліяўстановак для інтэнсіфікацыі працэсаў сушкі і падагрэву вады ў сельска-гаспадарчай вытворчасці і бытавых мэтах.

Ірына СІДАРОК.

## Меры засцярогі

Усе падраздзяленні Таварыства ратавання на водах пераведзены ў рэжым павышанай гатоўнасці, паведаміў старшыня Беларускага рэспубліканскага таварыства ратавання на водах Анвар Ігамбердыеў на прэс-канферэнцыі «Бяспека грамадзян на водных аб'ектах у зімовы перыяд» у прэс-цэнтры БелТА.

«Усе падраздзяленні пераведзены на пастаяннае баявое дзяжурства. Ёсць дастаткова мадэр-

## КАБ ЛЮДЗІ БЫЛІ ЖЫВЫЯ

### Уводзяцца меры забароны на выхад на лёд

нізаваныя сродкі, у прыватнасці аэралодкі «Піранія», якія могуць развіць высокую хуткасць — больш за 100 км/га. Яны дапамагаюць у лічынныя хвіліны (што асабліва важна на буйных азёрах) своечасова аказаць дапамогу. Такіх прыкладаў у нас вельмі шмат», — сказаў Анвар Ігамбердыеў.

Ён заўважыў, што з пачаткам зімовага сезона, калі ідзе станаўленне лёду на рэках і азёрах, ратавальнікі сутыкаюцца з павелічэннем няшчасных выпадкаў з трагічнымі наступствамі. Дарослыя

з-за грэбавання мерамі асабістай бяспекі, а дзеці па няведанні, з-за свавольства або пакідання без нагляду, выходзяць на неакрэплены лёд, тым самым не толькі падвяргаючы сябе небяспецы, але і ставячы ратавальнікаў у даволі складаныя ўмовы, калі ім давядзецца праводзіць выратавальныя, а часам і пошукавыя работы.

З 2017 года, у перыяды станаўлення, актыўнага раставання лёду, а таксама на працягу зімовага перыяду пры выхадзе на лёд загінулі 92 чалавекі, з іх 10 непаўналетніх.

Выходзіць на неакрэплены лёд вельмі небяспечна, гэта трэба тлумачыць дзецям, заявіў Анвар Ігамбердыеў. «Хацеў бы звярнуцца да работнікаў адукацыі. Цяпер хутка чымнае. Часам дзеці ў групе прадоўжанага дня могуць аказацца сам-насам. Павінен быць кантроль, дзе знаходзяцца дзеці», — сказаў ён. «Дзеці не разумеюць небяспекі. Выйшлі на лёд, сталі спрабаваць яго на трываласць, і адбылася трагедыя. — Мы заклікаем бацькоў, настаўнікаў, педагогаў растлумачыць, што такія паводзі-



ны могуць скончыцца вельмі трагічна».

Анвар Ігамбердыеў звярнуў увагу, што перыяд станаўлення і раставання лёду з'яўляецца вельмі небяспечным. Ён прывёў аналогію: у пахарабнебеспечны перыяд дзейнічае забарона на наведванне лясноў. «І мы папярэджваем: забараняецца выхад на лёд з таўшчынёй пакрыва менш чым сем сантыметраў. Такія рашэнні прымаюцца для таго, каб людзі былі жывыя».

Сяргей РАСОЛЬКА.



Вы нам пісалі

## БЕЗ СВЯТЛА ЯК БЕЗ РУК, або Папярэджаны — значыць узброены

Апошнім часам у рэдакцыю паступілі два звароты, звязаныя з адключэннем электрычнасці. У прыватнасці, Віктар Шасцюк са Старадарожчыні піша, што 28 і 29 лістапада ў яго вёсцы Раз'езд Фалічы адключалі святло, каб правесці рамонтныя работы. Аднак на сайце райвыканкама і ў раённай газеце камусьці не было адпаведнага папярэджання. «У нас дома ўсё электрычнае: чайнік, духоўка, пліта, — піша і Галіна К. з Барысаўшчыны. — Калі ў вёсцы адключаюць святло, у нас няма нават вады, бо свідравіна таксама працуе ад электрычнасці... Падкажыце, ці можна загадаць даведацца аб планавых адключэннях электраэнергіі?»

Як паведаміў намеснік генеральнага дырэктара па агульных пытаннях РУП «Мінскэнерга» Дзмітрый ФАМЯНКОЎ, Законам Рэспублікі Беларусь ад 16.07.2008 № 405-3 «Аб абароне правоў спажываючых жыллёва-камунальных паслуг» прадугледжана, што ў выпадку планаванага перапынку ў аказанні камунальнай паслугі выканаўца абавязаны паведаміць аб гэтым спажываючым праз сродкі масавай інфармацыі ці іншым спосабам не пазней чым за тры дні да пачатку перапынку.

Што маецца на ўвазе пад «іншым спосабам» інфармавання абанентаў аб будучым адключэнні святла пры правядзенні планавых работ на рамонце электрычных сетак, іх рэканструкцыі і (ці) падключэнні новых спажываючой энергазабеспячэння? Па-першае, размяшчэнне на афіцыйных сайтах РУП-аблэнерга, філіялаў «Электрычныя сеткі» графікаў планавых адключэнняў электразабеспячэння. Па-другое, інфармаванне Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта і аблвыканкамаў для размяшчэння на іх сайтах графікаў планавых адключэнняў электразабеспячэння па г. Мінску і абласных цэнтрах, а таксама райвыканкамаў і сельскіх Саветаў для інфармавання насельніцтва аб планавых адключэннях у іншых населеных пунктах. Па-трэцяе, размяшчэнне паведамленняў у месенджар-пабліках (Viber, Telegram, WhatsApp) філіялаў «Электрычныя сеткі». Па-чацвёртае, рассылка SMS-паведамленняў, email-паведамленняў. Па-пятае, размяшчэнне аб'яў, падачы артыкулаў у мясцовыя СМІ, інфармаванне камунальных служб.

Усе вышэйпералічаныя спосабы прапісаныя ў «Стандарта абслугоўвання спажываючой электрычнай энергіі» ДВА «Белэнерга» (СТП 33240.01.107-19 (пункт 6.3.8.1. арт. «Планавыя адключэнні электразабеспячэння»), якімі кіруюцца ўсе супрацоўнікі электрасетак. Пры гэтым у РУП «Мінскэнерга» звярнулі ўвагу, што раённыя электрасеткі не абавязаны выкарыстоўваць усе спосабы апавяшчэння без выключэння, яны могуць выбраць некалькі з іх.

У прыватнасці, Старадарожскія РЭС філіяла «Случкія электрычныя сеткі» РУП «Мінскэнерга» інфармуе фізічных асоб аб планавых работах трыма спосабамі. За тры суткі да будучага адключэння работнікі РЭС падаюць інфармацыю на сайт РУП «Мінскэнерга», дзе прапісваецца дата і прамежак часу, калі будзе адсутнічаць святло. Таксама праводзіцца рассылка SMS-паведамленняў абанентам, якія далі згоду на такую паслугу. (Дарэчы, як па-

ведамілі ў РУП «Мінскэнерга», пры пераафармленні дагавора на электразабеспячэнне ад 22.03.2022 Шасцюку В. І. прапаноўвалі аформіць згоду на атрыманне дадзенай паслугі, аднак ён адмовіўся.)

Што датычыцца SMS-апавяшчэнняў, то гэта выключна добраахвотная мера. «Паведамленні-папярэджанні аб тым, што будучы адключыць святло, на мабільны тэлефон дасялаюцца толькі тым спажывацям, якія пры заключэнні дагавора электразабеспячэння далі на гэта сваю згоду, — растлумачылі ў філіяле «Случкія электрычныя сеткі» РУП «Мінскэнерга». — Калі хочаце, каб вам таксама прыходзіла SMS-апавяшчэнне, звярніцеся ў РЭС па месцы жыхарства і пакіньце там свой кантактны нумар. Яго аператыўна ўносяць у базу, з якой ідзе рассылка».

Акрамя таго, Старадарожскія РЭС інфармуе аб будучым адключэнні на тэлефоне сельскіх выканаўчых камітэтаў (які ў сваю чаргу развешвае аб'явы ў месцах збору людзей: аўтобусныя прыпынкі, крамы, сельвыканкам, пошта). У выпадку ж аварыйнага адключэння ў самы кароткі тэрмін інфармацыя зноў-такі змяшчаецца на сайт РУП «Мінскэнерга», а таксама рассылаецца SMS-паведамленні абанентам, якія далі згоду на такую паслугу.

Што датычыцца адключэння электраэнергіі ў вёсцы Раз'езд Фалічы 28 і 29 лістапада гэтага года, то, як паведамілі ў Старадарожскіх РЭС, спажываючой апавясцілі аб будучых планавых рамонтных работах загадка — 21-22 лістапада. Размясцілі даты і прамежак часу, у які не будзе святла, на сайце РУП «Мінскэнерга» (у якасці пацверджання «Звяздзе» даслалі скрыншот), разаслалі SMS-паведамленні, накіравалі інфармацыю ў сельскі выканаўчы камітэт. Акрамя таго, дыспетчар асабіста паведаміла аб тым, што плануецца адключэнне святла, грамадзяніну Шасцюку В. І. па стацыянарны тэлефоне. Апавяшчэнне ж спажываючой адключэнні электраэнергіі на сайце райвыканкама і ў раённай газеце не з'яўляецца абавязковым.

Як патлумачыў супрацоўнік філіяла «Случкія электрычныя сеткі» РУП «Мінскэнерга», усе спажываючы электраэнергію дзеліцца на чатыры катэгорыі: першая, другая, трэцяя і першая асоба: «Дык вось, трэцяя катэгорыя — гэта ўсе бытавыя спажываючы. Па нормах, перапынак у іх электразабеспячэнні дапускаецца на 24 гадзіны. Але мы не крывізім людзей, стараемся не пакаіцца іх доўга без электрычнасці, бо разумеем, што сёння і сапраўды без святла як без рук».

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

След на зямлі

## Калі хочаш жыць для сябе, жыві для іншых

«У мяне — найлепшая з прафесій!» — так казаў і кажа заслужаны будаўнік краіны, ганаровы грамадзянін Ашмян Александр Аляксеевіч Сазановіч. Не дзіва, што на адпачынак ён выйшаў толькі ў 70.

...Яго шлях і да прафесіі, і да пасад дырэктара ААТ «Будаўнік» быў досыць няпростым. Пасля вучобы ў Горацкай сельгасакадэміі малады меліяратар працаваў гідратэхнікам, начальнікам участка, галоўным інжынерам — займаўся асушэннем балот на Наваградчыне, потым — на Ашмяншчыне.

Будаўнічую арганізацыю Аляксандр Аляксеевіч узначаліў пасля катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Тады разам з брыгадай ён узводзіў жылыя дамы для пераэ-

ленцаў у Нараўлянскім раёне. І менавіта ў той камандзіроўцы малады кіраўнік зразумеў, наколькі важна адчуваць настрой падначаленых, ведаць іх праблемы і пажаданы.

Просты і шчыры ў зносінах з людзьмі Александр Аляксеевіч хутка заваяваў іх павагу і сімпатыю. У калектыве, дзе налічвалася да 800 чалавек, усе — ад дворніка да галоўнага інжынера — з цёпленай узгадкавай і ўменне дырэктара вырашаць складаныя вытворчыя праблемы, і яго справядлівасць, і прыродную выхаванасць.

Заўсёды падцягнуты і энергічны, ён не састаніць саперніка ў валебольнай барацьбе (калектыву «Будаўніка» заўсёды славіўся сваімі спартыўнымі перамогамі), штодзень ладзіць чатырох-пяцікіламетровыя

прабежкі, ходзіць па паляванні.

У свой час ён быў прызнаны найлепшым прадпрыемальнікам вобласці, узначалі клуб дырэктараў. Але ж найлепшым вынікам працы Александр Аляксеевіч лічыць пабудаваныя калектывам жылыя дамы, фізкультурна-аздараўленчы комплекс, Дом правасуддзя ў Ашмянах, дзсяткі заправачных станцый, аб'екты ў Ленінградзе, Смаленску, Магайску, Гагарыне...

Александр Аляксеевіч кажа, што ён шчаслівы чалавек, бо яго шляхам ідуць сын і зяць, бо сам усё жыццё рабіў тое, што любіў, бо заўсёды кіраваў і кіруюцца прынцыпам: калі хочаш жыць для сябе, жыві для іншых.

Мікалай Балыш,

г. Ашмяны.

Весткі з месцаў

## «Мы не можам змяніць мінулае дзядей...»



У першай з іх на сёння выхоўваюцца шасцёра сваіх і дзве прыёмныя дзятка. Зрошты... «Мы ніколі не падзяляем іх, — гаворыць Таццяна Пятроўна. — Усе яны нашы, усе адзін аднаму браты»...

Наталля Уладзіміраўна Канаплёва працуе прыёмнай маці ўжо 20 гадоў. «Шчасце — гэта не птушка, само не прыляціць, — кажа яна. — Мы зрабілі ўсё, каб дзеці, якія трапілі ў нашу сям'ю, адчулі сябе роднымі... Іх фізічны стан кантраляваць было лягчэй, а вось душэўныя хваробы лягчэй вельмі і вельмі цяжка. Маленкі чалавек страціў свой дом, сваіх родных, свае цацкі, ня-

## «Мы не можам змяніць мінулае дзядей...»

У нашым раёне прайшоў этап фестывалю-конкурсу прафесійнага майстэрства зямшчальных бацькоў. Удзельнікам яго сталі прыёмныя матулі Таццяна Курманская, Наталля Канаплёва і Святлана Палейка.

хай нават брудныя і парваныя, але яго... Мы не можам змяніць мінулае дзядей. Мы можам дапамагчы ім будаваць будучыню на падмурку любові».

Святлана Мікалаеўна Палейка з'яўляецца прыёмнай маці з 1996 года. «Для мяне гэта не прафесія, гэта пакліканне. Азіраючыся на ўсю досыць доўгі досвед, магу з упэўненасцю сказаць, што ніколі не пашкадавала аб сваім выбары. Мая праца дазволіла мне падарыць любові, клопат і ўвагу дзецям, якія былі пазбаўлены гэтага».

...У падарунак для ўсіх удзельнікаў этапу фестывалю-конкурсу наша раённая аддзяленне грамадскага аб'яднання «Беларускі дзіцячы фонд» набыло пледы.

Ларыса Татарынава,

г. Смагонь.

## «Няма ў людзей веры ў адносінах аднаго да другога...»

Гэтай восенню споўнілася 140 гадоў з дня нараджэння славутага Якуба Коласа. Дзеля ўшанавання памяці класіка вучаніцы СШ № 30 Яна Кандыба і Паліна Нічыпарук вырашылі прааналізаваць яго «Дрыгву», «У палескай глушы», «На ростанях», «Думкі ў дарозе» ды іншыя творы, вылучыць афарызмы — напісаць сваю першую навуковую работу.

Яна складаецца з дзвюх частак: тэарэтычнай і практычнай. У першай разглядаецца сам афарызм і яго значэнне, у другой падаецца класіфікацыя па тэматыцы і структуры.

Усе вылісаныя афарызмы Яна і Паліна падзялілі на групы. Сярод іх — разважаны пра жыццё і з'явы рэчаіснасці, пра вайну, шчасце і гора, працу, сям'ю, пошук сябе, узрост, культуру, узаемаадносіны паміж людзьмі. Вось толькі некалькі прыкладаў: «На паходзе, на вайне разведка і сувязь маюць дужа важнае значэнне» (апавесць «Дрыгва»); «Няма ў людзей веры ў адносінах аднаго да другога. Можна, ад гэтага часамі і цяжка бывае чалавеку» (апавесць «У глыбіні Палесся»); «Якому ж бацьку або

матцы не шкада свайго дзіцяці, і заўважце — найлепшага дзіцяці?» (апавяданне «У двары пана Тарбецкага»); «Вось што цікава. Калі парушаюцца драбязговыя правы, то чалавек гатоў грызціся за гэта і кусацца зубамі; там жа, дзе разбіваецца сама аснова, прыныці, ён пакорна згінае сваю галаву і моўчкі падстаўляе яе пад абух» (апавесць «У палескай глушы»); «...»

Усе 158 вылучаных дзядзяткамі «залацінак» з твораў Якуба Коласа — сведчанне вобразнасці і трапнасці мовы пісьменніка, што прымушае чытаць і перачытваць класіка, узбагачаць сваю мову яго афарызмамі.

Анастасія Гатоўчыц,

г. Мінск.

Падпіска-2023

«Я — са «Звяздой»... А вы?»

...Чарговы  
Новы надыходзіць,  
Але ж сябе —  
не перайначу:  
Яшчэ з мінулага стагоддзя  
Я — са «Звяздой»!  
І не інчай!

Мікалай Камароўскі, г. Орша.

А Вы? Не забыліся аформіць падпіску? Нагадаем, што яна можа стаць добрым навагоднім падарункам для вашых блізкіх.

Чалавек чалавеку

## НЕЧАКАНЫ ПАДАРУНАК

Чым добрая праца на зямлі? Тым, што сам стаіш на ёй, рукі занятыя, а думкі далёка-далёка.

Сёлета, садзячы бульбу, раптам успомнілася мая першая вясна ў ролі гаспадыні, мая трэцяя, пятая...

Помню, як з'явіліся свае памочнікі. Старэйшай дацўшы гадоў сем было, калі выйшла ў поле, калі стала кідаць бульбачку ў кожную баразёнку. Давалася патлумачыць ёй, як трэба (і чаму імяна так, а не інчай), а потым убачыць у вачах столькі радасці...

Помню, як саджалі бульбу ледзве не ў попел (вясна была засушлівай, землі пясчаныя)... Але ж толькі распачалі работу, як раптам, скуль не вазмысь, хмара з першым громам і... ліўнем. Ён быў такім доўгачаканым і такім цёплым, што мы нават не хаваліся — радаліся дажджу, як тыя дзеці.



...Але ж пасадзіць бульбу мала, трэба раз-другі прапалоць, акульчыць, сабраць жукоў. Гэты год парадаваў ураджаем: кашалі напаўняліся хутка, рукі не адчувалі стомы... Парадаваў і «сюрпрыз»: пад адным з кусцікаў вырасла два прыгожыя сэрцацікі. Мо такім чынам бульбачка вырашыла аддзячыць нам з гаспадаром за клопат, а мо... унагародзіла за больш як 50 гадоў сумеснага жыцця?

Галіна Нічыпаровіч,

Уздзенскі раён.



## Міжрэгіянальнае супрацоўніцтва, супрацьдзеянне кіберзлачыннасці і патрыятычнае выхаванне

• Член Прэзідыума Савета Рэспублікі, старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Віктар Лісковіч прыняў удзел у пасяджэнні Камісіі Парламенцкага Сходу па працы, сацыяльнай палітыцы і ахове здароўя, якое адбылося ў Арэнбургу. Дэлегацыя Парламенцкага Сходу абмеркавала пытанні развіцця міжрэгіянальнага супрацоўніцтва Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі на прыкладзе Арэнбургскай вобласці, а таксама рэалізацыю мерапрыемстваў па захаванні агульнай гістарычнай памяці народаў Беларусі і Расіі ў адукацыйных установах рэгіёна. Акрамя таго, удзельнікі пасяджэння разгледзелі пытанні правядзення маладзёжных праектаў і мерапрыемстваў Саюзнай дзяржавы «Фестываль «Творчасць юных» і «Фестываль творчасці інвалідаў «Разам мы зможам больш».

• Член Прэзідыума Савета Рэспублікі, старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рачкоў прыняў удзел у слуханнях на тэму «Стварэнне бяспечнай кіберпрасторы для дэмакратыі», арганізаваных Міжпарламенцкім саюзам. Мэта слуханняў — павысіць дасведчанасць аб важнасці ўцягвання парламентаў у супрацьдзеянне рызыкам і пагрозам кіберзлачыннасці, якія растуць. Падчас слуханняў былі разгледжаны пытанні парламенцкага нагляду, выпрацоўкі неабходных прававых і бюджэтных інструментаў для адказу на сучасны выклік у выглядзе кіберзлачыннасці на нацыянальным і міжнародным узроўнях. Выпрацаваныя прапановы плануецца ўлічваць пры падрыхтоўцы ўсёабдымнай міжнароднай канвенцыі ААН аб супрацьдзеянні выкарыстанню інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій у злачынных мэтах. Як адзначыў Сяргей Рачкоў, выкарыстанне сучасных інфармацыйных тэхналогій у злачынных мэтах можа мець сур'ёзныя наступствы для нацыянальнай, рэгіянальнай і глабальнай бяспекі. Парламенты, па яго словах, павінны ўносіць большы ўклад у стварэнне прававых і іншых умоў супрацьдзеяння распаўсюджванню кіберзлачыннасці, у забеспячэнне надзейнага абароненасці кіберпрасторы, у тым ліку ад дэзінфармацыі і фэйкаў, якія распальваюць нянавісць і агрэсію.

• Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Дзмітрый Баскаў выступіў з ініцыятывай новага праекта па патрыятычным выхаванні беларускай моладзі. Першымі гэты праект падтрымалі ГА «БРСМ» і СДЮШАР БФСТ «Дынама». Згодна з канцэпцыяй праекта, гарманічнае развіццё падрастаючага пакалення павінна быць заснавана не толькі на іх актыўным удзеле ў спартыўным жыцці краіны, але і ў прыцягненні ў грамадскае жыццё. «Мы часта гаворым пра тое, што трэба з ранніх гадоў прывіваць дзецям любоў да Радзімы, перадаваць ім гістарычную памяць нашага народа, уласным прыкладам паказваць важнасць і каштоўнасць сацыяльных сувязяў беларусаў, — заўважыў Дзмітрый Баскаў. — Праект па патрыятычным выхаванні моладзі, які мы запусцілі сумесна з партнёрамі з БРСМ, — акурат адзін з крокаў па рэалізацыі гэтых задаткаў. Плануецца, што ў межах праекта навучэнцы спартыўнай школы будучы наведваюць музеі, майстар-класы па асобным рэцэптам, удзельнічаюць у аблічбоўцы памятных мясцін, тымбілдыңах і інш.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

## СПРЭЧКІ З-ЗА СТАЯНКІ, МАТУЛІН КЛОПАТ І ЗАПРАШЭННЕ НА ЁЛКУ

З чым людзі прыходзяць на прыём да сенатара

ЧЛЕН Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, старшыня Гомельскага абласнога аб'яднання прафсаюзаў Аляксей НЯВЕРАЎ правёў прамую тэлефонную лінію і асабісты прыём грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрыемальнікаў, іх прадстаўнікоў і юрыдычных асоб. На прыёме прысутнічалі і наш карэспандэнт, яна на свае вочы убачыла, з чым ідуць людзі да сенатара.



Правядзенне асабістага прыёму грамадзян Аляксеем Няверавым у Гомелі традыцыйна загадзя арганізавалася ў СМІ і ў папулярным Telegram-канале «Прафсаюзы Гомельшчыны». Таму ўсе, хто прыйшоў на прыём члена Савета Рэспублікі, падрыхтавалі, у тым ліку пісьмова, аформленыя звароты. Прычым звароты гэтыя былі вельмі разнастайныя па тэматыцы.

### Паркінг разладу

Гісторыю аспрэчвання правіл карыстання дваровай тэрыторыяй, якая вылілася ўжо ў судовыя цяжбы, падчас прыёму распавядае гамельчанін Дзмітрый Нікалаенка. Як пераконваў заяўнік, складаная сітуацыя закранула інтарэсы каля 150 чалавек — усіх жыхароў дома па вуліцы Парыжскай Камуны ў Гомелі. З-за правіл, уведзеных уласнікам падземнага паркінга пад іх шматпавярховікам, уладальнік кватэры не могчы карыстацца дваровай тэрыторыяй каля свайго дома. Па словах заяўніка, падземны паркінг быў спраектаваны як другая чарга будаўніцтва дома і уведзены ў эксплуатацыю пасля здачы асноўнай будоўлі. Пры гэтым функцыяна-

ванне паркінга ніяк не ўзгаднілі з жыхарамі дома, у склад камісіі па прыёмцы гэтага аб'екта не прынялі старшыню таварыства ўласнікаў жылля, які і прадстаўляе інтарэсы людзей. Цяпер, як звярнуў увагу падчас прыёму заяўнік, жыхары шматпавярховіка не могуць карыстацца ўвогуле паркоўкай каля дома, а вымушаны шукаць месца для сваіх машын дзе прыйдзецца.

— У нас заплававана ўжо дзясяткае судовае пасяджэнне па гэтым пытанні, — патлумачыў заяўнік.

Як падкрэсліў Аляксей Нявераў, гэты зварот будзе даведзены да ведама памочніка Прэзідэнта — інспектара па Гомельскай вобласці Сяргея Барташа. Член Савета Рэспублікі пакуль даў даручэнне арганізаваць сумесны разгляд агучанай сітуацыі, з якой сутыкнуліся жыхары шматпавярховіка, з удзелам кіраўніцтва гарвыканкама, землеўпарадкавальнай службы, пракуратуры.

### Адтэрміноўка для студэнтаў за мяжой

Падчас асабістага прыёму грамадзян з просьбай дапамагчы разабрацца ў нюансах

праекта закона аб воінскім абавязку і воінскай службе, ужо прынятага дэпутатамі ў першым чытанні, звярнулася гамельчанка Марына Гараніна. Хвалюе жанчыну тое, што ў новай рэдакцыі закона будучы перагледжаны падставы для прадастаўлення права на адтэрміноўку ад прызыву на воінскую службу.

— У закон уносіцца норма, якая датычыцца грамадзян Беларусі, што вучацца за мяжой, — патлумачыла гамельчанка. Сама яна маці студэнта-першакурсніка, які сёлета паступіў па квотце Расійскай Федэрацыі ў Маскоўскі фізіка-тэхнічны інстытут.

Заяўніца падкрэсліла, што сын паступіў у ВУН непаўналетнім і не мог на той час разлічваць на законнае права адтэрміноўкі на час вучобы:

— Цяпер сын падпадзе пад вясновы прызыў, не зможа адвучыцца вызначаны тэрмін, каб узяць акадэмічны адпачынак і пасля далей працягнуць вучобу. Не паспее і паступіць у беларускую ВУН, бо ўжо вясной па новым законе будзе з'яўляцца суб'ектам прызыву.



# Настаўніцкі вопыт у дапамогу дэпутатам

Старшыня Мсціслаўскага райсавета пра ўзаемадзеянне паміж сельсаветамі раёна

**Алена КЛЕЯНКОВА** ў мінулым настаўніца, апошнія 10 гадоў працавала дырэктарам школы. Узначалішы райсавет, яна ўзяла на ўзбраенне свой папярэдні вопыт. Усе мерапрыемствы, якія праходзяць на тэрыторыі сельсаветаў з удзелам дэпутатаў і жыхароў, аналізуюцца і абагульняюцца ў так званыя метадычныя дапаможнікі. У кабінце старшыні іх ужо цэлы стос. І гэта вельмі добра арганізуе і матывуе, лічыць суразмоўніца.



У бліжэйшых планах старшыня райсавета правесці выніковае за год пасаджэнне на базе вёскі Сялец Краснагорскага сельсавета, прааналізаваць, што атрымалася зрабіць, і абмеркаваць планы на наступны год.

— Падрыхтавала для калег інтэрактыўную гульню «Парада калегі», — усміхаецца Алена Кляянкава. — Ёсць такая метадыка. І, як падказвае мой педагогічны вопыт, вельмі эфектыўная. Ва ўсякім разе людзі будучы не проста сядзець і слухаць, а ўдзельнічаюць у размове, аналізуюць, што і як.

Для «МС» суразмоўніца зрабіла невялікую справаздачу добрых спраў, які дэпутаты разам з насельніцтвам ажыццявілі ў рамках Года гістарычнай памяці.

На тэрыторыі Мсціслаўскага раёна восем сельсаветаў, дарэчы, палова іх кіраўнікоў таксама былыя настаўнікі. Кожны з каманды крэатыўны, вопытны, актыўны чалавек. І кожны стараецца зрабіць сваю тэрыторыю ўнікальнай.

**Ходасаўскі сельсавет** — адзін з самых вялікіх. Старшыня Анатоль Пруднікчы вызначаеца тым, што ў яго заўсёды шмат ідэй. І ён умее арганізаваць, прыцягнуць, захапіць іншых.

— Сёлета пад яго кіраўніцтвам вельмі ярка і цікава былі рэалізаваны сумесныя ініцыятывы з насельніцтвам менавіта па выхаванні патрыятызму, — адзначае Алена Кляянкава. — З удзелам жыхароў і прадстаўнікоў бізнесу быў устаноўлены помнік Сяргею Ксянзову, першаму дырэктару Ходасаўскай школы, партызану. Урачыстае адкрыццё, прысвечанае 110-годдзю з дня яго нараджэння, адбылося з запрашэннем яго родных, якія жывуць у Магілёве. А да 9 Мая ў Ходасах з'явіўся Вечны агонь у гонар герояў Вялікай Айчыннай вайны. Адзіны на ўвесь Мсціслаўскі раён.

На тэрыторыі Ходасаўскага сельсавета сёлета быў рэалізаваны яшчэ адзін важкі праект — па аднаўленні крыніцы ў вёсцы Усполле.

— Два гады падыходзілі да яго, людзі то падхоплівалі ідэю, то страчвалі цікавасць, але ўсё ж такі дэпутаты, узначалішы ініцыятыўную групу, павялі людзей за сабой, — радуецца старшыня райсавета. — Паспяхова сыходзім ад утрыманскай пазіцыі жыхароў, усё больш прыцягваючы іх да супрацоўніцтва. Былая жыхарка Ходасаўскага сельсавета прафінансавала набыццё матэрыялаў на агародку могілак вёскі Пяцькавічы. А старшыня сельсавета арганізаваў работу, каб зрабіць справу.

**Краснагорскі сельсавет** унікальны тым, што шэсць з адзінаццаці Герояў Сацыялістычнай Працы, якімі ганарыцца раён, адзімалі народную гаспадарку менавіта на яго тэрыторыі. Сёлета тут увекавечылі памяць гэтых людзей. На працягу года збіралі матэрыял і рэалізавалі праект «Героям працы прысвячаецца». Падчас правядзення сельскіх сходаў расказвалі пра людзей, якія тут жылі і працавалі, запісалі ўспаміны старажылаў. Падчас правядзення раённага свята «Дажынкi» ў Падлужжы была адкрыта алея памяці Герояў Сацыялістычнай Працы. Да «Дажынак» прымеркавалі і адкрыццё дзіцячай гульнявой пляцоўкі ў аграгарадку Сялец. Жыхары спачатку не вельмі ахвотна рэагавалі на запрашэнне лаўдзельцаў, чакалі, калі мясцовая ўлада ім яе падокрыць. Але старшыня сельсавета Людміла Кавалёва сумела пераканач іх і натхніць на работу. Людзі дапамаглі падрыхтаваць пляцоўку, зрабіць пясочніцы і балансіры. У якасці бонусу былі набытыя за сродкі сельсагаспадарчых арганізацый раёна гульнявыя комплексы.

— Зараз беражліва адносяцца да сваёй пляцоўкі, прыбіраюць яе, — адзначае суразмоўніца. — Ужо даказана, калі нешта зроблена сваімі рукамі, гэта больш цэнніцца.

Старшыня **Падсолтаўскага сельсавета** Аксана Лісоўская можа знайсці падыход да любога чалавека. Летась стараста аграгарадка Падсолтава Святлана Макароўская заняла сярод аднаасобных органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання першае месца.

— Лічу, што гэта заслуга старшыні, якая змагла разгледзець у чалавеку патэнцыял. У выніку мы першыя ў сваёй намінацыі па вобласці, — удакладняе Алена Кляянкава.

Сёлета на тэрыторыі сельсавета сумесна з жыхарамі была зроблена капіца ў гонар вёскі Шамава, якая была спаленая ў гады Вялікай Айчыннай вайны, і ўстаноўлены памятнаыя таблічкі з імёнамі жыхароў і назвамі прадпрыемстваў і арганізацый, якія там былі. Зроблены летапіс сельсавета, дзе пазначаны ўсе гэтыя і людзі, і падзеі. Дарэчы, менавіта на тэрыторыі гэтага сельсавета знаходзіцца музей Максіма Гарэцкага, які дэпутаты таксама папулярваюць.

Шмат карысных спраў зроблена ў **Капачоўскім сельсавете**, які ўзначальвае Аляксандр Пракопаў, колішні старшыня Мсціслаўскага райвыканкама. На дзень сельсавета, які прышоў у кастрычніку, тут адкрылі крыніцу. Акультуравалі сумеснымі з насельніцтвам намаганнямі. Сельсавет цікавы тым, што тут захоўваецца абрад нематэрыяльнай культурнай каштоўнасці «Варвараўская свечка». Нядаўна тут праходзіла мерапрыемства з рэканструкцыяй старадаўняга абраду. Работнікі сельскага клуба таксама адрадылі і паказалі насельніцтву абрад «Міхайлаўская свечка».

Старшыня **Ракіўскага сельсавета** Алена Сялязнёва кіруе грамадскай ініцыятывай па аднаўленні берагавой зоны возера ў аграгарадку Андраны.

— Гэты сельсавет актыўна працуе з Магілёўскай абласной асацыяцыяй мясцовых Сялецкіх дэпутатаў, якая часткова дапамагае фінансаваць праекты, — адзначае старшыня райсавета. — Тут рэалізаваны ўжо тры сумесныя праекты.

Праект з возерам — адзін з маштабных, рэалізуюцца ў некалькі прыёмаў. Паралельна вядзецца адраджэнне абраду «Купалле» і «Тройца». На беразе возера зроблена сцена, каб прыдаць народным мерапрыемствам больш грунтоўны сэнс. Кажуць, што «Купалле» ў Андранах па масавасці і насычанасці можа ўжо смела супернічаць з раённымі і абласнымі мерапрыемствамі.

— Сёлета на беразе возера рабілі альтанкі, плануецца ў 2024 годзе адкрыць месца для купання з усёй неабходнай інфраструктурай, — заўважае суразмоўніца. — Насельніцтва дапамагае, бо само зацікаўлена ў гэтым праекце. Калі нешта людзям нецікава, толькі дарэмна грошы патраціць. А калі зразумееш, што патрэбна, жыхары самі падхопляць ідэю.

**Сапрынавіцкі сельсавет**, які ўзначальвае Вера Агароднікава, цікавы тым, што тут як нідзе рэалізуюцца ідэі адзінства. Зона прыгранічная, тут шмат людзей розных нацыянальнасцяў. У аграгарадку Рязанцы (цэнтр сельсавета), напрыклад, жывуць прадстаўнікі аж 10 народаў.

— Наша Вера Агароднікава сумела ўсіх згуртаваць, — удакладняе Алена Кляянкава. — На тэрыторыі сельсавета быў створаны першы калегіяльны орган мясцовага самакіравання. Пазалетась ён быў адзначаны сярод найлепшых у вобласці. Парк пасярод аграгарадка папоўніўся сёлета альтанкамі для адпачынку і валейбольнай пляцоўкай. Зараз там рэалізуюцца вельмі цікавыя ініцыятывы, будзеца царква. У асноўным за сродкі мясцовай гаспадаркі, але частку грошай сабралі жыхары.

**Мазалаўскі сельсавет** сёлета ажыццявіў праект па стварэнні зоны адпачынку. — Яе рабілі самі жыхары пад кіраўніцтвам старшыні сельсавета Леаніда Падальхова, — удакладняе суразмоўніца. — У планах добраападаркаваць могілкі ў вёсцы Лар'янава. Там плануецца абнавіць агародку з дапамогай жыхароў.

**У Мушыньскім сельсавете** вядуцца работы па ўладкаванні стадыёна.

— Алена Міхневіч — самы малады наш старшыня, але вельмі працавітая і актыўная, — адзначае старшыня райсавета. — На тэрыторыі сельсавета рэалізавана адна з першых ініцыятыў па будаўніцтве дзіцячай пляцоўкі з прыцягненнем сродкаў насельніцтва. Жыхары ахвотна наводзяць на ёй парадак, рамантуюць абсталяванне. Чакае сваёй рэалізацыі праект па добраўпарадкаванні крыніцы ў вёсцы Добрае. Вёска, дарэчы, з цікавай гісторыяй. У школьным музеі створана экспазіцыя пра бітву часоў Пятра Першага, якая тут адбылася. Наогул, наш край вельмі насычаны рознымі сельскагаспадарчымі падзеямі і адметнасцямі. Разам з калегамі робім, каб ён яшчэ больш стаў прывабным для гасцей і зручным для тых, хто тут жыве.

**Нялі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.**

г. Мсціслаў.

## НАШЫ ЛЮДЗІ

# ДОМІК З ВОКНАМІ Ў САД

**У Віцебскім раёне** падвялі вынікі конкурсу на найлепшыя вясковыя падворак. Сядзіба сям'і Баранавых з вёскі Асінаўка Ноўкінскага сельсавета заняла пачэснае першае месца ў раённым спаборніцтве.



Запрыкмеціць светлы двухпавярховы дом па вуліцы Прыазёрнай няцяжка: і летам, і ўзімку ён пераліваецца безліччю каларовых агеньчыкаў, а «жывы» плот з акуратна стрыжаных туй падказвае — тут жывуць сапраўдныя гаспадары. Здыўляюць пракожых не толькі каларовыя кампазіцыі з кветак на участку, але і сквер з хвойнымі дрэўцаў, якія пад рукою Баранавых прымаюць незвычайныя формы.

Гарадскія жыхары Алена Уладзіміраўна і Васіль Яфімавіч пачалі будаваць дачу яшчэ ў 1990-м годзе, а ў 2011-м вырашылі змяніць гарадскую прапіску на вясковую — бліжэй да заслужанага адпачынку стала цягнуцца да зямлі. Да сельскіх

кляпатаў Алену і Васіля прывучылі яшчэ з дзяцінства, таму добраўпарадкоўваць дачу пад пастаяннае месца жыхарства сталі апантана, з натхненнем, імкнучыся стварыць для сябе, дзяцей і унукаў маленькі рай. Алена Уладзіміраўна працавала на мясцовым цяпличным камбінаце агароднікам, пасля шмат гадоў прысвяціла рабоче з дзецьмі ў дзіцячым садку, Васіль Яфіма-

віч па прафесіі быў кіроўцам, спрабаваў сябе ў ролі індывідуальнага прадпрымальніка, а яшчэ звыш 25 гадоў быў кіраўніком народнага вакальна-інструментальнага калектыву «Мара» — сам спяваў і іграў на клавішах. Калі вырасталі дзеці — тры дачкі, — сям'я вырашыла змяніць гарадскі шум на спакойныя вясковыя краявіды.

Цяпер на сваіх 15 сотках Баранавы развярнулі цэлы ландшафтны праект, у якім знайшлося месца не толькі незвычайным раслінным кампазіцыям, але і фантаму на восем тон вады, альтанцы. Калісьці ідэі ўпрыгожвання сядзібы Алена Уладзіміраўна чэрпала ў агародніцкіх журналах, а сёння ёй дапамагаюць дачкі і унукі, сакрэты дачнай прыгожасці знаходзіць ў інтэрнэце. Звычайныя кветкі тут амаль няма: летам яркімі фарбамі і чароўнымі пахамі сустракаюць скупію, каларыявыя гартэнзіі, звыш дзесяці сартуў руж — жоўтыя, ружовыя, барвовыя.



«На межах свайго ўчастка мы не спыніліся: да возера ўсяго 50 метраў, добраўпарадкавалі бераг, пасадзілі хосту, божае дрэва, лох серабрысты — стварылі курортную казку, амаль як у Сочы. А яшчэ засадзілі бераг німфеямі, цяпер замест звычайных жоўтых гарлачыкаў тут прыгожыя ружовыя водныя лілей. На нашым беразе жывуць лебедзі і белая чапля», — усміхаецца Васіль Яфімавіч.

Акрамя заняткаў фітатэрапіяй, муж і жонка працуюць і на гародзе: у дзвюх цяплицах вырошчваюць памідоры, перцы і агуркі, бульбу, а ў садзе акрамя звыклых яблынь і груш ёсць чарэшні, вінаград, абрыкосы, гібрыд маліны з клубніцамі. Стараюцца радаваць натуральнымі чыстымі прадуктамі сваіх чатырох унукаў, якія летам з вялікай ахвотай спшаюцца на канікулы да дзеда з бабуйай.

Дыплом за першае месца ў раённым конкурсе на лепшы сельскі падворак Алене Уладзіміраўне і Васілю Яфімавічу ўручыў выканаўчы абавязкі старшыні Ноўкінскага сельскага Савета Дзясніс Жаваранкаў, пажадаўшы сям'і моцнага здароўя для рэалізацыі планаў на сядзібе і натхнення.

«Раённым конкурс праходзіць у Віцебскім раёне штогод, амаль кожны раз пераможцамі ў розных катэгорыях становяцца жыхары нашага сельсавета. Гэта высокі паказчык гаспадарлівасці і добраахвотнага стаўлення да месца, у якім ты жывеш. Упэўнены, што парадак і прыгожасць на сядзібе Алены Уладзіміраўны і Васіля Яфімавіча стануць добрым прыкладам, за якім падцягнуцца ўсе астатнія», — заклучыў Дзясніс Жаваранкаў.

**Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.**

ІНІЦЫЯТЫЎНАЯ ГЛЫБІНКА

# «І ЛЮДЗЯМ ЦІКАВА, І НІЯКІХ ЗАТРАТ»

## У Дзятлаўскім раёне стараста вёскі занялася зборам даўнейшых прылад і стварыла музейную экспазіцыю

**В**ЯСКОВЫЯ музеі становяцца ўсё больш папулярнымі. Пешапраходцамі гэтай справы на Гродзеншчыне сталі ўлады Зэльвенскага раёна. Тут вырашылі больш-менш прыдатныя пустыя дамы не зносіць, а ствараць у іх вясковыя дамы-музеі. Такім чынам у раёне ўжо некалькі такіх цікавых хатак. Аказалася, што сабраць калекцыю для музея пад сілу нават аднаму ініцыятыўнаму чалавеку. Такім чынам у вёсцы Пацуашчына Дзятлаўскага раёна з'явіўся свой лакальны аб'ект культуры, які арганізавала стараста вёскі Галіна ГЛУШКЕВІЧ.

У вёску Галіна Мацвееўна пераехала са свайго роднага хутара на Дзятлаўшчыне, калі выйшла замуж. Можна сказаць, што новыя мясціны для яе даўно сталі роднымі. І вясцоўцаў добра ведае — доўгі час працавала тут прадаўцом. Праўда, зараз гандлёвага пункта няма, насельніцтва паменшылася, таму маленькія вёскі абслугоўвае аўтакрама.

Мясцовыя ўлады пачалі вырашаць праблему з нічыйнымі дамамі. Спадчыннікі ад іх адмовіліся, даглядаць не збіраліся, многія хаткі прыйшлі ў заняпад, стухнелі. Паўстала пытанне аб іх зносе. Вось тады Галіне Глушкевіч і прыйшла думка сабраць старыя рэчы.

Паступова ўзнікла ідэя музея пад адкрытым небам. Аб тым, дзе размясціць свае экспанаты, у вясковай старасты асаблівых разважанняў не было. Вырашыла, што такім месцам стане дом мужавага дзеда. Знаходзіцца будынак якраз насупраць дома самой Галіны Мацвееўны. І хоць пабудаваны яшчэ ў даваенны час, захаванасць даволі добра. Калісьці ў адной палове мясцілася крама, а ў другой жылі дзед і баба мужа Галіны Глушкевіч. І хоць у доме ніхто не пражывае, ён не пустуе. Тут спыняюцца сваякі старасты, якія прывязджаюць здалёк, а таксама дзеці і ўнукі. «Гэта наша вясковая бясплатная гасцініца», — жартуе жанчына.



і каморы для захоўвання прадаўцаў.

У вёсках многія гаспадары мелі і свае вагі — бязмены. Выглядалі яны дзіўна. Гэта даволі доўгі металічны стрыжань з лічбавай шкалай, рухомай апорай і кручком. Выкарыстоўваліся бязмены для ўзважвання сена, збожжа, гародніны. У падобных вагаў была даволі нізкая дакладнасць і надзейнасць: падмануць яны маглі і на 200 грамаў, і на кілаграм. У народзе нават з'явілася ўстойлівая метафара — «дурны, як бязмен». Таму дбайныя гаспадары, каб не быць ашуканымі, без свайго бязмена на кірмаш не ездзілі, зазначае суразмоўца.

Можна сказаць, што пераважная большасць экспанатаў не мае прымянення ў сучасным побыце. Дошкі для мыцця даўно замянілі пральныя машыны-аўтаматы, на змену «бесправеднаму» прасу на вуглях прыйшлі зручныя электрычныя, яны ж замянілі і так званыя пранкі — доўгія рабрыстыя дошкі, якімі карысталіся для прасавання вялікіх рэчаў. Дарэчы, ёсць у калекцыі электрычны прас з даволі масіўнай драўлянай ручкай, мабыць, гэта першыя такога роду экзэмпляры савецкай вытворчасці. Такія рэчы былі ў кожнай сялянскай сям'і, памятае і сама Галіна.

Звяртае на сябе ўвагу і вялізныя памерыў тарка. У гаспадарчэю карысталіся, каб нацерці гародніну для хатняй жывёлы. І гэта толькі жаночы арсенал. А ёсць яшчэ і мужчынскі. Напрыклад, ручныя пілы, нейкія кувалды, цапы і многае іншае. Некаторыя рэчы ў вясковым музеі хоць і даўнейшыя, але прымяняюцца і цяпер. У іх ліку і вядомы ўсім пчаларам дымакур або дымар.

спадчыны. Тут, у глыбінцы, імкнецца паказаць адметнасць побыту беларусаў, іх руплівасць і гаспадарчую жылку.

Самабытны музей не застаўся без увагі. Да таго ж, дом добра бачны з дарогі, яго ніяк не абмінуць, калі едзеш праз Пацуашчыну. Каля музея нярэдка спыняюцца цікаўныя вандрунікі — турысты альбо грыбнікі. Рояць сэлфі і здымкі цікавых, на іх думку, прылад. Галіна Мацвееўна з кожным гатова пагутарыць, раскажаць пра свае экспанаты. Напрыклад, нядаўна ў госці да старасты ў рамках праекта «Глыбінкай жыве Беларусь» завіталі члены творчага калектыву сектара нестачынарнага абслугоўвання насельніцтва Дзятлаўскага раённага цэнтру культуры і народнай творчасці.

— Адзін прыедзе паглядзіць, другі, так людзі сталі даведвацца аб нашай вёсцы. Спецыяльна сталі прывязджаць з наваколля. Ды



— Вядома ж, ад былых гаспадароў заставалася нямала прылад вясковага побыту, некаторым з якіх мо і сотня гадоў. Тады многія рэчы па добрай народнай традыцыі перадаваліся ад бацьці сыну, ад маці — дачцэ, — раскавае жанчына. — Гэта ж усё рукамі зроблена, цяпер такога ніхто не зробіць. Хацелася неяк выратаваць іх з гэтых дамоў, бо старыя рэчы ўсё роўна спалілі б альбо на сметнік завезлі. Так і пачала збіраць. То адно прынясу, то другое. Шкада было, што іх могуць знішчыць. Усё ж такія яны доўгі час служылі сваім гаспадарам, можна сказаць, дзялілі з імі іх нялёгі сялянскі лёс.

Сцяна дома і стала выставачнай вітрынай музея пад адкрытым небам. На яе мясцовыя ініцыятыўныя жыхарка і чапляла свае «экспанаты». У хуткім часе ўся сцяна была занята рознымі хатнімі прыладамі. Некаторыя з іх добра вядомы шырокаму колу, але ёсць і зусім дзіўныя рэчы, прызначэнне якіх мала хто ведае. Свайго роду загадка з мінулага.

Напрыклад, старадаўняя пастка для пацукоў у выглядзе скрыні з грузам наверх. У скрыню закладваецца прынада, а калі грызун зачэпае тросік, зверну на яго, нібы гільяціна, падае жалезны груз. Такія пасткі ставілі звычайна ў збожжавыя амбары



гаюць у кроснах вяскова ткачыкі. Сотні рэчаў нібы задрамалі на драўлянай сцяне. Мабыць, нямала гісторыі яны маглі б расказаць.

— Сялянскія традыцыі перадавалі з пакалення ў пакаленне. Усе жанчыны ўмелі і прасці, і ткаць. Мiane гэтаму вучыла мая маці, а яе — мая бабуля. Кросны тыя захаваліся і да гэтага часу. Праўда, сама я той навук страціла, але нашы работнікі культуры адрадылі гэта старажытнае майстэрства. Ведаю, што і ў многіх раёнах Гродзеншчыны створаны гурткі па ткацтве, якія наведваюць школьнікі і моладзь. Добра, што традыцыйнае майстэрства захавалася, — пераканана Галіна Глушкевіч.

Яна ў сваю чаргу таксама не застаецца ў баку ад народнай

і да Дзятлава недалёка — усяго 12 кіламетраў. А некаторыя прылады нават трапілі ў наш мясцовы краязнаўчы музей. Дапамаглі нашы экспанаты аформіць падворак сельгаспрадпрыемства на абласным фестывалі «Дажынікі», — успамінае жанчына.

Некаторыя вясцоўцы, калі убачылі, што іх стараста збірае старыя прылады, падтрымалі яе і самі тое-сёе прынеслі. Яны гавораць, што ў іх вёсцы з'явіўся такі адметны «аб'ект лакальнай культуры».

Як падкрэсліла сама арганізатар, і людзям цікава, і ніякіх матэрыяльных затрат не спатрэбілася.

**Маргарыта УШКЕВІЧ.**  
Фота Дзятлаўскага раённага цэнтру культуры і народнай творчасці.

**МЯСЦОВАЕ  
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар  
КАРЛЮКЕВІЧ  
Аляксандр Мікалаевіч.

[www.zviazda.by](http://www.zviazda.by)

e-mail: [info@zviazda.by](mailto:info@zviazda.by)

(для зваротаў):  
[zvarot@zviazda.by](mailto:zvarot@zviazda.by)

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: [info@zviazda.by](mailto:info@zviazda.by)

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30  
6 снежня 2022 года.

**ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ликвидлируемого юридического лица – ООО «Туртэсс Трэвел» (УНП 191046008, г. Минск, ул. Евфросины Полоцкой, д. 5, оф. 98)**

**Дата и время проведения торгов:** 10 января 2023 года.  
Начало – 10.00. Заявки принимаются с 07 декабря 2022 года по 05 января 2023 года.  
**Место проведения торгов:** Минск, просп. Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».  
**Организатор торгов:** ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стижлево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.  
**Продавец:** ООО «Туртэсс Трэвел» (УНП 191046008) в лице ликвидатора – директора ООО «Юридическое агентство «КлеверКонсалт» Кольско А.А.

47	Печь СВЧ м1712NR/BWT	шт.	1	92,50	5 %	10 %
48	Полка V-8,4	шт.	2	115,46	5 %	10 %
49	Принтер canon is lbr 3010b 148	шт.	1	135,06	5 %	10 %
50	Стабилизатор напряжения PS 400W	шт.	1	23,26	5 %	10 %
51	Стеллаж V-2,2 + дверь V-4,0 (2 шт.)	шт.	1	52,50	5 %	10 %
52	Стол-доставка	шт.	1	33,25	5 %	10 %
53	Стол журнальный (ольха)	шт.	1	26,23	5 %	10 %
54	Стол компьютерный (ольха)	шт.	6	199,51	5 %	10 %
55	Стол письменный (ольха)	шт.	1	23,26	5 %	10 %
56	Стол письменный (ольха)	шт.	2	66,50	5 %	10 %
57	Стол письменный V-1,0	шт.	7	232,76	5 %	10 %
58	Стол письменный V-1,2	шт.	2	66,50	5 %	10 %
59	Стул на раме SILWIA	шт.	6	262,51	5 %	10 %
60	Стул поворотный BETTA GTP	шт.	2	169,70	5 %	10 %
61	Стул «Престиж»	шт.	9	110,27	5 %	10 %
62	Телефон Panasonic KX-TS2350 RUB	шт.	2	29,62	5 %	10 %
63	Тумба V-3,3	шт.	3	422,64	5 %	10 %
64	Тумба V-3,5	шт.	3	535,50	5 %	10 %
65	Тумба V-3,8	шт.	2	380,33	5 %	10 %
66	Тумба V-3,9	шт.	2	145,85	5 %	10 %
67	Тумба-доставка	шт.	8	118,27	5 %	10 %
68	Тумбочка (ольха)	шт.	2	14,47	5 %	10 %
69	Факс Panasonic kx-ft 982ru-b	шт.	1	8,88	5 %	10 %
70	Шкаф двухдверный (ольха)	шт.	1	16,40	5 %	10 %
71	Шкаф двухдверный (ольха)	шт.	3	73,08	5 %	10 %
72	Шкаф для одежды V-2,3	шт.	1	28,19	5 %	10 %
73	Шкаф однодверный (ольха)	шт.	1	5,59	5 %	10 %
74	Шкаф платяной (ольха)	шт.	1	18,16	5 %	10 %

№ лота	Предмет торгов	Ед. изм.	Кол-во	Начальная цена, рублей с учетом НДС	Шаг торгов	Задаток
1	Alkatek One Touch (мобильный телефон)	шт.	1	3,94	5 %	10 %
2	MFD SAMSUNG SCX-4321 принтер-сканер	шт.	1	104,86	5 %	10 %
3	Аппарат для нагрева и охлаждения воды V-21-L	шт.	1	91,88	5 %	10 %
4	Блок ввода/наружный сплит-системы SASO7L2	шт.	1	397,08	5 %	10 %
5	Блок ввода/наружный сплит-системы SASO9L2	шт.	1	397,08	5 %	10 %
6	Видеокамера Hikvision DS-2DS2423G0-1 + карта памяти	шт.	1	119,45	5 %	10 %
7	Видеокамера Hikvision DS-2DS2423G0-1 + карта памяти	шт.	1	119,45	5 %	10 %
8	Вывеска световая 2150*1320 мм	шт.	1	22,78	5 %	10 %
9	Источник бесперебойного питания CyberPower UTC650E	шт.	1	11,16	5 %	10 %
10	Источник бесперебойного питания CyberPower UTC650E	шт.	1	11,16	5 %	10 %
11	Источник бесперебойного питания CyberPower UTC650E	шт.	1	11,16	5 %	10 %
12	ККМ «Миника 1102 МИК» + аккумуляторная батарея	шт.	1	24,96	5 %	10 %
13	Компьютер-моноблок HP 20-c418ru	шт.	1	251,54	5 %	10 %
14	Компьютер-моноблок HP All-One PC	шт.	1	251,54	5 %	10 %
15	Компьютер-моноблок HP All-One PC	шт.	1	251,54	5 %	10 %
16	Компьютер-моноблок HP All-One PC	шт.	1	251,54	5 %	10 %
17	Компьютер-моноблок HP All-One PC	шт.	1	251,54	5 %	10 %
18	МиниАТС	шт.	1	288,14	5 %	10 %
19	Моноблок HP24-10008ur 4GR32EA	шт.	1	377,32	5 %	10 %
20	Моноблок HP24-10008ur 4GR32EA + модуль памяти + мышь	шт.	1	377,32	5 %	10 %
21	MFD Canon I-SENSYS MF 4990DW 6371B066	шт.	1	114,98	5 %	10 %
22	Наутибк NP-R-528-DA04RU Samsung R-528	шт.	1	41,35	5 %	10 %
23	Наутибк Toshiba Satellite L300-15V	шт.	1	41,35	5 %	10 %
24	Наутибк Toshiba Satellite L300-15V	шт.	1	41,35	5 %	10 %
25	Наутибк Toshiba Satellite L300-15V	шт.	1	41,35	5 %	10 %
26	Наутибк Toshiba Satellite L300-15V	шт.	1	41,35	5 %	10 %
27	Наутибк Toshiba Satellite L5001EL Celeron 90082	шт.	1	41,35	5 %	10 %
28	Наутибк Toshiba Satellite L5001EL Celeron 90082	шт.	1	41,35	5 %	10 %
29	Наутибк Toshiba Satellite L5001EL Celeron 90082	шт.	1	41,35	5 %	10 %
30	Портативный компьютер Acer Aspire Z1-623 AIO21. Intel Core i3-5005U 4GB 1TB FreeDOS	шт.	1	136,99	5 %	10 %
31	Портативный компьютер ASUS AU X542U	шт.	1	86,60	5 %	10 %
32	Портативный компьютер Lenovo G580 ARB7153210M4G500BY	шт.	1	98,15	5 %	10 %
33	Принтер ECOSYS P2335D	шт.	1	87,67	5 %	10 %
34	ПЭВМ	шт.	1	24,55	5 %	10 %
35	ПЭВМ ITEL 17400+Монитор LD LCD 22MP48A-P	шт.	1	47,05	5 %	10 %
36	Разветвитель STLad U-340 (7-Port)	шт.	1	11,04	5 %	10 %
37	Счетно-сортировочная машина Kisan Newton PF/ Korea	шт.	1	447,79	5 %	10 %
38	Телефон сотовый SAMSUNG SM-J250F	шт.	1	4,50	5 %	10 %
39	Вешалка класс ТМЗ черный	шт.	2	47,26	5 %	10 %
40	Калькулятор 12 разр. Skainer	шт.	1	1,22	5 %	10 %
41	Калькулятор 12 разр. CITIZEN	шт.	6	8,86	5 %	10 %
42	Книга жалоб	шт.	1	0,60	5 %	10 %
43	Кресло EVERPROF KRIZON	шт.	3	372,76	5 %	10 %
44	КСА Миника	шт.	1	46,80	5 %	10 %
45	Мобильный телефон Nokia 105	шт.	1	4,25	5 %	10 %
46	Офисное кресло Chifram 480 LT	шт.	7	794,47	5 %	10 %

**Для участия в торгах необходимо:**  
1. В срок до 17.00 05 января 2023 года перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY98JCSB012304286100000933 в ОАО «Приорбанк», код РУСВBY2X, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация».  
2. Подать организатору торгов в срок с даты опубликования до 17.00 05.01.2023 заявление на участие в торгах с приложением документов в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидлируемого юридического лица с публичными торгами», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в редакции постановления Совмина от 12.07.2013 № 607), заключить с организатором торгов договор о задатке, заключить с организатором торгов соглашение об оплате вознаграждения организатора торгов. Место приема заявлений – Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стижлево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5.  
Телефон для ознакомления и осмотра лота: +375 29 684 71 76, Яскевич Дмитрий Васильевич.

3. В день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения торгов.  
Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.  
Шаг торгов: 5 % от начальной цены лота. Задаток за участие в торгах: 10 % от начальной цены лота.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за 3 (три) дня до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.  
Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае, если:  
- заявление подано только одним участником либо не было подано ни одного заявления;  
- на торги явился один из участников, либо ни один из участников не явился.  
В случае если торги, проводимые в форме аукциона, признаны несостоявшимися, предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.  
Сумма фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, возмещается за счет средств ликвидлируемого юридического лица в течение 5 дней со дня их проведения.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить Организатору торгов установленное вознаграждение согласно заключенному соглашению в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол по результатам торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 10 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.  
Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 15 дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен продавцом.



**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)**

Организатор публичных торгов (аукциона) – ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 3Н. Сайт в интернете: [www.iin.by](http://www.iin.by), <https://iintorgi.by>  
Продавец – Физическое лицо – гражданин Республики Беларусь

Предмет публичных торгов (аукциона)					
Лот №	Наименование	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %		
1	Комплекс торгивых объектов	по цене исходя из стоимости в белорусских рублях, эквивалентной 660 000,00 доллара США по курсу НБ РБ на день проведения торгов	по цене исходя из стоимости в белорусских рублях, эквивалентной 570 000,00 доллара США по курсу НБ РБ на день проведения торгов		
				1.1	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-14745, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Дзержинского, 4, площадью 1271,6 кв. м
				1.2	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-14744, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Дзержинского, 4, площадью 427,1 кв. м
1.3	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-14762, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Дзержинского, 4, площадью 156,7 кв. м				

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 741000000006002088, расположенном по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Дзержинского, 4, площадью 1,6445 га, предоставляемому в пользование на праве аренды. В объекте имеются арендаторы.  
Задаток 2 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP 30123000945640000933 в ОАО «Белгоспромбанк», БИК OLMFVY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций».

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота либо цены за лот, складывающейся в ходе торгов.  
В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками аукциона.  
Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной площадки ООО «Индустрия Инноваций» <https://iintorgi.by> и на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» [www.iin.by](http://www.iin.by)

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) календарных дней после публичных торгов (аукциона)  
Условия оплаты предмета торгов (аукциона): 30 (тридцать) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения публичных торгов (аукциона)

Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)

Дата и время проведения торгов (аукциона): 09.01.2023, начало торгов в 10.00, окончание торгов в 16.00, электронные торги проводятся на 3 (три) минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов.  
Торги проводятся на электронной торговой площадке <https://iintorgi.by>

Дата и время окончания приема заявок: Заявки на участие в публичных электронных торгах (аукционе) принимаются по 06.01.2023 г. до 15.00  
Контактные данные: Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: [e.pinchuk@iin.by](mailto:e.pinchuk@iin.by)

**О Б Ъ Я В Л Е Н И Е**

**ОАО «МИНСКОБХЛЕБОПРОДУКТ»**

извещает, что внеочередное общее собрание акционеров состоится 16 декабря 2022 года по адресу: г. Минск, ул. Фабрициуса, 2.  
Начало собрания в 14.00.  
Регистрация акционеров с 13 часов 30 минут до 13 часов 55 минут.  
При себе иметь документы: акционерное общество – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

**ПОВЕСТКА ДНЯ:**  
1. Об утверждении передаточного акта в связи с реорганизацией открытого акционерного общества «Минскобхлебопродукт» путем присоединения к нему открытого акционерного общества «Лощинский край».  
Наблюдательный совет ОАО «Минскобхлебопродукт»  
УНП 60003173 Тел. 282-57-97

**Извещение о проведении 12 января 2023 года аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»**

Сведения о продаваемом имуществе (предмете торгов)				
№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Сведения о земельном участке	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. номером 630/С-41447, общей площадью 304,8 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Олехновичский с/с, аг. Олехновичи, ул. Молодечнян, 2, наименование – одноэтажный кирпичный магазин, назначение – здание специализированное розничной торговли	Площадь – 0,0672 га, кадастровый номер – 623883004601000103	77 320,66	7 700,00
2	Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-114899, общей площадью 1 064,2 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Клубная, 6Д, наименование – здание общественного питания, назначение – здание специализированное для общественного питания	Площадь – 0,0856 га, кадастровый номер – 14100000006002513	723 600,00	72 000,00

Продаваемое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, техническим характеристикам и комплектации. Рекомендуется проведение осмотра

**Продавец имущества:** ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099, г. Минск.  
**Организатор торгов:** государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.  
**Условия торгов:** победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов.  
Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.  
В участие в торгах допускаются юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:  
заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юри-

дических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков), документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.  
Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», кодификатор назначения платежа – 40901, УНП 190398553, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 12.01.2023 по предмету торгов №.  
Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.  
В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для

участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.  
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после представления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.  
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.  
Торги проводятся 12 января 2023 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона).  
Прим документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 12.12.2022 по 10.01.2023 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.  
По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 240-62-06.  
Телефоны для справок: (017) 360-42-22, 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-62-06 (ОАО «ДОРОРС»-).  
Дополнительная информация размещена на сайте [www.mgcn.by](http://www.mgcn.by) в разделе «Недвижимость в собственности».

## ВІЧ — НЕ ПРЫГАВОР

### Што варта ведаць, каб жыць?



### Валідол, карвалол, лазератэрапія...

#### Ці ёсць ад іх карысць?

Сардэчныя каплі з таблэткамі робяць касу аптэкарам, і яны вельмі не жадаюць, каб кліенты ведалі, якія з пілюль — бескарысныя пустышкі і што ёсць капейкавыя эфектыўныя сродкі.



Многія з нас па старой памяці перадаюць у сладкую разам з гіпертаніяй і слабымі судамі яшчэ і моцна скажоную вяду пра нібыта вельмі карысныя лекі. Напрыклад пра валідол.

Валідол адносіцца да самых папулярных безрэцэптурных прэпаратаў, пры гэтым у 2007 годзе ён трапіў пад катэгорыю цэлага вірусу лекаў, якія не рэкамендаваны да вытворчасці і продажу. У спіс на забарону прэпарат трапіў з-за сумнеўнага саставу, бо яго дзеючае рэчыва — ментол ізавалерыят, прасцей кажучы, мята ў слабым раствору валяр'яні. І гэтае рэчыва — не лекі, і ніколі імі не было.

Нямечкія фармакалогі вынайшлі і ўжывалі валідол як лёгкі БАД ад укалыхвання. Выкарыстоўваюць яго ў Еўропе і цяпер, але толькі як араматычны харчовы дадатак у жуйкі, шакаладкі, ледзяны. А сэрцу ад халоднай на языку менталавай пілюлі ні халодна, ні гарача.

Яшчэ адзін сумнеўны сродкаў — карвалол. Дзеючае рэчыва ў карвалоле — фенабарбітал — тэрмозіць работу рэцэптару нервовай сістэмы і, як тлумачыць механізм урачы, тым самым сапраўды сукаювае. Толькі гэта зусім не лячэнне, а маскіроўка сімптому, прычына з'яўлення якой тым часам прагрэсіруе, які залежнасць ад самога сродку. У многія краіны яго нават у багажы правезці нельга — прыраўнаваны да наркатыкаў.

Няма сэнсу расказваць і на іншае лячэнне з савецкім бэкграўндам — лазератэрапію. Клінікі прывабліваюць да сябе на інавацыйныя працэдурны нахваліла лазернага апрамянення крыві. Сэнс у тым, што прамяні лазера прасвечваюць крывяныя клеткі, і тыя нібы абнаўляюцца, амалоджваючы і галоўны матар. Але гэта, першае, не новая распрацоўка, а, па-другое, у кардыёлагаў ад рэкламы лазератэрапіі сэрца крыві абліваецца. Наука не пацвярджае, што гэтыя прамяні мяняюць структуру крыві.

ВІЧ-інфекцыя застаецца праблемай як у сусветным маштабе, так і ў Беларусі. Сёння больш за 24 тысячы беларусаў жывуць са станоўчым ВІЧ-статусам. Расія, Беларусь і Украіна застаюцца краінамі з высокім узроўнем захваральнасці, а сёлета зафіксаваны нават рост новых выпадкаў. Як сведчыць статыстыка, колькасць захворанняў ва Усходняй Еўропе і Цэнтральнай Азіі (куды і адносяцца згаданыя краіны) у 10 разоў вышэйшая, чым у Заходняй і Цэнтральнай Еўропе. У чым прычыны росту сёлетняй захваральнасці бачаць медыкі, у якіх трох рэгіёнах жыве найбольшая колькасць ВІЧ-інфікаваных, і чаму гэта хвароба не павінна заставацца адзінай, за якую існуе крымінальнае праследаванне, расказалі спецыялісты.

#### Колькасць людзей з нявыяўленай інфекцыяй расце

Як вядома, сродкаў, што дазваляюць цалкам вылучыць ВІЧ-інфекцыю, не існуе, але дзякуючы пашырэнню доступу да эфектыўнай прафілактыкі, дыягностыкі і антырэтравіруснай тэрапіі, якая зніжае колькасць віруса да мінімуму, ВІЧ-інфекцыя перайшла ў катэгорыю хронічных захворанняў, якія паддаюцца тэрапіі, нагадаў прадстаўніц Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў Беларусі Сяргей ДЗЮДЗІЦА. Людзі з ВІЧ пры ўмове своєчасовага антырэтравіруснага лячэння могуць пра жыць доўгае і здоравае жыццё.

У Беларусі з 2018 года ўсе пацыенты, якія жывуць з ВІЧ, маюць універсальны і бясплатны доступ да сучаснага антырэтравіруснага лячэння. Дзякуючы гэтаму ў іх так званая невызначальна вірусная нагрузка (гэта значыць, у арганізме становіцца занадта мала віруса для заражэння), і, адпаведна, яны не перадаюць ВІЧ сваім сексуальным партнёрам.

Разам з атрыманнем усеагульнага доступу да антырэтравіруснага лячэння медыкі адзначылі і змяненне тэндэнцыі пярвочнай захваральнасці. Упершыню за ўвесь перыяд назіранняў з 2018 года адзначаецца зніжэнне колькасці новых выпадкаў ВІЧ-інфекцыі. Праўда, сёлетні год стаў выключэннем, але пра гэта ніжэй.

— Згодна са штогадовай справаздачай аб смяротнасці ў Еўропе, апублікаванай Еўрапейскім бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, колькасць новых выпадкаў ВІЧ у краінах Усходняй Еўропы і Цэнтральнай Азіі (куды адносіцца і Беларусь) у разліку на 100 тысяч насельніцтва амаль у 10 разоў большая, чым гэты паказчык у Заходняй і Цэнтральнай Еўропе. Акрамя таго, зарэгістравана больш людзей, чым было выяўлена. Гэта значыць, што колькасць людзей, якія жывуць з нявыяўленай ін-

фекцыяй, на жаль, павялічваецца. Таму краіны мусяць прымаць эфектыўныя меры па выяўленні ВІЧ-інфекцыі, уключаючы новыя алгарытмы тэсціравання, заснаваныя на экспрэс-тэстах. А таксама пашыраць ахоп прафілактычных і дыягнастычных працэдур і ключавыя групы, — падкрэсліла прадстаўнік СААЗ.

#### Вінаваты каранавірус

У Беларусі жыве больш за 24 тысячы чалавек са станоўчым ВІЧ-статусам. У тым ліку 1 369 пацыентаў даведаліся пра свой дыягназ сёлета.

— Распаўсюджанасць ВІЧ-інфекцыі ў нашай краіне нераўнамерная, больш за 70% інфікаваных людзей жыве ў трох рэгіёнах — Мінску, Мінскай і Гомельскай абласцях. Сёлетні паказчык захваральнасці амаль на 13% вышэйшы ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года, і гэта можа быць звязана з тым, што ў 2020 і 2021 гадах з-за эпідэміі каранавіруснай інфекцыі людзі своечасова не звярталіся ў медустановы і ім не быў выстаўлены дыягназ — ВІЧ-інфекцыя, — расказвае ўрач-эпідэміялаг аддзела прафілактыкі ВІЧ-інфекцыі і парэнтаральных вірусных гепатытаў Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Лізавета ПРЫЛАЖЫНСКАЯ.

Як адзначыла эпідэміялаг, ВІЧ — хвароба сацыяльна актыўнага насельніцтва працаздольнага ўзросту. Найбольшая колькасць новых выпадкаў рэгіструецца ва ўзроставай групе 35—49 гадоў. У агульнай структуры захваральна пераважае мужчынскае насельніцтва — 60%. Нязменным застаюцца шляхі перадачы ВІЧ-інфекцыі: пры неабароненых палавых кантактах, падчас ін'екцыйнага ўвядзення наркатычных рэчываў, а таксама вертыкальны шлях ад маці да дзіцяці падчас цяжарнасці, родаў, груднога кармлення. Пераважным шляхам у Беларусі з'яўляецца палавы, на яго долю прыпадае 80% упершыню выяўленых пацыентаў.

— ВІЧ-інфекцыя шмат гадоў асацыявалася з пэўнымі групамі рызыкі. Сёння мы стараемся ад гэтага тэрміна сыходзіць, замест яго апелюем паняццем рызыкоўных паводзін, якія можа практыкаваць любы чалавек, незалежна ад яго прыналежнасці да сацыяльнай групы. Важна разумець, што стыгма і дыскрымінацыя ў адносінах да ВІЧ-інфікаваных прыводзіць да нізкага звароту да медыкаў па прафілактыцы і лячэнні. Акрамя таго, адмоўна ўздзейнічае на жаданне чалавека, які жыве з ВІЧ, раскрыць свой статус партнёрам, медыцынскім работнікам, членам сям'і, што выклікае адмову ад медыцынскіх паслуг з-за страху перад парушэннем канфідэнцыяльнасці, — падкрэсліла эпідэміялаг.

Лізавета Прылажынская дадала, што ў Беларусі створана сістэма, якая забяспечвае максімальную даступнасць да кансультавання і дыягнаставання ВІЧ-інфекцыі. Прайсці абследаванне можна бясплатна і ананімна ў любой установе аховы здароўя, дзе ёсць працэдурны кабінет. На базе дзяржаўных і не дзяржаўных устаноў існуюць кабінеты прафілактыкі ВІЧ-інфекцыі, а таксама ананімныя кансультацыйныя пункты. Абследаванне можна прайсці і дома, набыўшы ў аптэцы экспрэс-тэст па сліне. Яны даказалі сваю эфектыўнасць, але іх вынік — толькі папярэдні, дыягназ ставіцца па больш дасканалых аналізах. Таму калі падчас экспрэс-тэста з'яўляецца другая палоска, варта звярнуцца да свайго ўрача, які накіруе ў працэдурны кабінет на аналіз крыві.

У Беларусі рэалізоўваюцца і прафілактычныя праграмы сярод груп рызыкі — апіодная замшчальная тэрапія, праграма абмену іголкаў і шпрыцаў, выданы пррэзерватыўна, кансультаванне і тэсціраванне на ВІЧ.

#### На АРВ-лячэнні амаль 90%

Дзякуючы ўніверсальнаму доступу да лячэння ў Беларусі пацыент, якому пастаўлены дыягназ ВІЧ-інфекцыя, адразу атрымлівае антырэтравіруснае (АРВ) лячэнне.

— Зараз на тэрапіі знаходзіцца больш як 21 тысяч чалавек. Амаль 90% людзей, што ведаюць пра свой станоўчы ВІЧ-статус, атрымліваюць лячэнне ад ВІЧ-інфекцыі. Іх колькасць магла быць і большай, але ёсць шэраг аб'ектыўных прычын, звязаных з міграцыйнымі працэсамі. Па-першае, не ўсе пацыенты прыходзяць на дыспансерызацыю, па-другое, мы не ведаем, дзе знаходзіцца некаторыя пацыенты, нехта

з іх пераехаў. Іх шукаюць, запрашаюць на лячэнне, тлумачаць магчымасці тэрапіі, яе бясплатнасць і ананімнасць. Спадзяюся, да канца года мы зможам дасягнуць аголу 90%, — расказвае намеснік галоўнага ўрача Гарадскай клінічнай інфекцыйнай бальніцы Мінска, галоўны пазаштатны спецыяліст Міністэрства аховы здароўя па аказанні медыцынскай дапамогі пацыентам з ВІЧ Алег СКРЫПКО.

Ён адзначае, што праблём з наяўнасцю прэпаратаў не існуе, бо на лячэнне цяпер выдаткоўваюцца сродкі паводле прыняцця «столькі, колькі трэба». Змяняюцца клінічныя пратаколы, і хутка гэта будзе больш сучасныя схемы лячэння. Выкарыстоўваюцца і новыя сістэмы дыягностыкі з экспрэс-тэстамі, што забяспечвае мінімальныя тэрміны ад пачатку тэсціравання да пачатку лячэння. У ідэале гэта мусяць быць некалькі дзён ад моманту ўстанавлення дыягназу да атрымання кансультавання і пачатку прыёму АРВ-прэпаратаў.

Алег Скрыпко звярнуў увагу, што вядзецца работа па дэкриміналізацыі заканадаўства ў адносінах ВІЧ-інфікаваных.

— Нядаўна збіралася рабочая група, куды ўваходзіць прадстаўніц Міністэрства ўнутраных спраў, Следчага камітэта, Вярхоўнага суда, Міністэрства замежных спраў. Мы значна прасунуліся па гэтым пытанні і спадзяёмся яго вырашыць, каб у нас не было адной вылучанай хваробы, за якую крымінальна праследуюць, што з'яўляецца стыгмай з'яўляючы фактарам, — адзначае Алег Скрыпко.

Нагадаем, што ў 2016 годзе Беларусь першай з краін Еўрапейскага рэгіёна атрымала афіцыйнае прызнанне на міжнародным узроўні і сертыфікат СААЗ аб лімінацыі перадачы ВІЧ і сідзіісу ад маці да дзіцяці. Каб пацвярджаць сертыфікат, трэба выконваць шэраг рэкамендацый.

— У вертыкальнай перадачы прагрэс падтрымліваецца, але адзначаюцца выпадкі заражэння, — кажа Алег Скрыпко. — Вядзецца работа як у медыцынскім асродку, так і з ВІЧ-інфікаванымі цяжарнымі жанчынамі. У Мінску апрабавалі праграму прадстаўлення такім жанчынам персанальнага кансультаанта, які дапамагае наведваць неабходных урачоў, арганізаваць прыём антырэтравіруснага лячэння, закупіць да моманту нараджэння дзіцяці адаптаваныя малочныя сумесі. Хацелася б, каб у нас не было і гэтых крыўдвых выпадкаў перадачы ВІЧ ад маці да дзіцяці.

#### А вы ведалі?

## Чаму карысна есці смажожу?

Смажожу — трава хоць і не вельмі звякая для беларусаў, але карысная і смачная. Як вядома, яна надае цэніцца ў французскай кухні. Аднак яшчэ старажытныя грэкі ведалі пра тое, што смажожу ядомыя, да таго ж надзвычай пажыўныя. Імі яны ўпрыгожвалі свае святочныя сталы. Старажытныя рымляне трымалі смажожу ў спецыяльных садах і адкармлівалі араматычнымі травамі, асабліва чабаром, якія надаюць яму адмысловы водар і смак.

Паводле звестак НПЦ па біярэсурсах НАН Беларусі, вінаградныя смажожы — інвазіўны від, завезены да нас у XVII—XIX стагоддзях для паркаў шляхты як экзатыка. Цяпер гэты від шырока распаўсюджаны прыкладна ў 80 раёнах Белару-

сі. Мэтанакіраваную нарыхтоўку вінаграднага смажожу ў Беларусі пачалі з 1993 года. Некаторыя дачнікі і фермеры спецыяльна вырошчваюць іх на сваіх участках. Сёння ў нашых краях смажожу прадаюць у замарожаным выглядзе па-бургундску, па-італьянску, па-каралейску.

Пра іх карысць расказала ўрач-гігіеніст Мінскага абласнога цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Інга ФЯДОТКАВА.

Смажожу — гэта паўнаўвартасны нізкакаларыйны бялковы прадукт. Яны змяшчаюць прыкладна 15% бялку, 80% вады і 2,4% тлушчу, прычым гэта неабходны нашаму арганізму амега-3 тлустыя кіслоты. Каларыйнасць 100 г — усяго 90 ккал.

А яшчэ смажожу — проста скарбніца вітамінаў і мікраэлементаў. Там змяшчаюцца вітаміны групы В, магній, калій, якія дапамагаюць змагацца

са стрэсам, бяссоннай, спрыяюць паляпшэнню работы нервовай, сардэчна-сасудзістай сістэмы і самога сэрца.

Таксама ў смажожу вялікае ўтрыманне жалеза, фосфару, кальцыю, селену, якія важныя для касцева-мышачнага апарата. А яшчэ вітаміны А, Е, К, РР і лектыны, пры гэтым практычна адсутнічае халестэрын.

Цікавы факт: да прыгатавання смажожу некалькі дзён мораць голадам, каб усё імі з'едзенае «вышла», абавязкова апырскваюць іх вадой ці нават апускаюць у вяду, каб выдзіць муцін, потым прыводзяць у анабіёз, можна замарожкай, а далей ужо гатуецца.

Такім чынам, смажожу — суперкарысны, супербялковы і супердэтычны прадукт, а галоўнае — вельмі смачны.



Тэхналогіі будучыні

# Патэнцыял Чырвонай планеты

## Прапанаваны спосаб атрымання жалеза на Марсе



Аўстралійскія навукоўцы з Тэхналагічнага ўніверсітэта Суінбэрн распрацавалі працэс для вытворчасці жалеза на Марсе з мясцовага грунту. Аб гэтым паведамляецца ў навуковым часопісе Acta Astronautica.

Даследчыкі прыдумалі здабываць жалеза з рэгаліту з дапамогай карбатэрмічнага аднаўлення. Канцэнтраванае сонечнае святло пры гэтым выкарыстоўваецца як крыніцу энергіі.

Марсаход Perseverance высветліў, што на Марсе магчыма здабыча кіслароду з дапамогай электролізу вуглякіслага газу. Падчас гэтага працэсу ў якасці пачатковага матэрыялу вылучаецца вялікая колькасць манааксиду вугляроду.

Такім чынам прапануецца аб'яднаць устаноўку па здабычы кіслароду з вытворчасцю жалеза, каб выкарыстаць пачобныя прадукты. Гатовы матэрыял можна будзе прымяняць у вытворчасці розных машын і прылад для калоніі на Марсе. Плюс даследчыкі адзначылі адсутнасць неабходнасці ў прыцягненні дадатковых матэрыялаў з Зямлі.

Каго мы бачым!

# Па-за межамі Афрыкі

## Знойдзены астанкі твару «першага еўрапейца»



Іспанскія даследчыкі выявілі ў правінцыі Бургас астанкі твару найстаражытнейшага гамініда ў Еўропе. Аб гэтым паведаміла газета El Independiente.

«На думку экспертаў, гэта частка твару чалавека. Узрост астанкаў можа складаць каля 1,4 мільёна гадоў. Гэта важнае адкрыццё для разумення эвалюцыйнага паходжання чалавека па-за межамі Афрыкі», — гаворыцца ў артыкуле.

Фонд Атапуэркі на сваёй старонцы ў Twitter назваў знаходку «тварам першага еўрапейца». У той жа час выданне El Pais падкрэслівае, што «настолькі важкіх доказаў прысутнасці чалавека на гэтым кантыненце ў той час не было». Навуковы аналіз і ўстанаўленне даты з'яўлення астанкаў зойме ў навукоўцаў не менш за год.

Нішто сабе!

# Чатыры жанчыны і... ПІНГВІНЫ

## Сувенір з Антарктыды замест мядовага месяца



Яны былі выбраны для кіравання адным з самых халодных і аддаленых паштовах аддзяленняў у свеце, размешчаным на станцыі Порт-Локрай на востраве Гудзье ў Антарктыдзе. Тэрмін камандзіроўкі — пяць месяцаў. Таксама ў іх абавязкі будзе ўваходзіць падлік папуанскіх пінгвінаў, якія жывуць на востраве, і кіраванне самым аддаленым у свеце музеем, паведамляе Sky News.

Каманда на працягу пяці месяцаў будзе жыць пры мінусавых тэмпературах і амаль пастаянным дзённым святле ў аддаленым рэгіёне, дзе нават няма водаправода ці прыбіральні са змывам.

У прыватнасці, вучоная Люсі Бруцоне будзе кіраўніком базы, каардынуючы дзеянні каманды і наведванне вострава караблямі. Раней яна ўжо мела досвед работы на нарвежскім архіпелагу Шпіцберген у складзе арктычнай экспедыцыі.

Геолог Клэр Балантайн на востраве паралельна будзе працаваць паштмайстрам, уручную апрацоўваючы каля 80 тысяч паштовак, якія штогод адпраўляюцца праз сайт музея ў больш за сто краін.

За падлік пінгвінаў будзе адказваць біёлаг Майры Хілтан, а Наталі Корбет, якая больш за дзесяць гадоў прапрацавала ў рознічным гандлі, возьме на сябе кіраванне сувенірнай крамай. Дзеля гэтай пазедкі яна нават адмовілася ад мядовага месяца са сваім навааспечаным мужам.

На працягу першых дзесяці тыдняў работы на востраве разам з камандай таксама будзе працаваць пастаянная супрацоўніца UKANT Вікі Інгліс, для якой гэта ўжо не першая экспедыцыя ў Порт-Локрай.

Біялогія з анатоміяй

# Перамагчы бессань

## Створаны разумны матрац для глыбокага сну

Вучоныя з Тэхаскага ўніверсітэта стварылі разумны матрац, які здольны прымусіць чалавека нашмат хутчэй пагузіцца ў стан глыбокага сну і справіцца з такой з'явай, як бессань. Аб гэтым паведамляе выданне New Atlas.

Спецыялісты назвалі немалаважным аспектам тэмпературу чалавечага цела. Матрац створаны такім чынам, каб выклікаць у чалавека адчуванне неабходнасці адыходу да сну пасродкам астуджэння цэнтральных частак цела і нагрэву рук, ног і шыі цёплай падушкай.

«Дзіўна, наколькі эфектыўна мяккае праграванне ўздоўж шыянага аддзела пазваночніка пасылае арганізму сігнал павялічыць прыток крыві да рук і ног, знізіць тэмпературу цела і паскорыць наступленне сну», — працітвала выданне аўтара даследавання Кэнэта Дылера.

Паводле яго слоў, эфект таксама дазваляе крывяному ціску падаць больш раўнамерна на працягу ночы і аднаўляцца сардэчна-сасудзістай сістэме.



У найбліжэйшае дзесяцігоддзе Арктыка можа цалкам пазбавіцца марскога лёду ў летнія перыяды. Такі прагноз зрабіла брытанскае выданне The Guardian, спаслаўшыся на справаздачу аб стане крыясферы, якую навукоўцы апублікавалі перад 27-й Канферэнцыяй бакоў Рамачнай канвенцыі ААН аб змяненні клімату.

Клімат планеты

# «Імпульс адталай вады»

## Навукоўцы прадраклі знікненне лёду ў Арктыцы

«Цяпер мы нічога не можам з гэтым зрабіць. Мы проста наламалі дроў і дазволілі сістэме ўжо занадта моцна нагрэцца», — прызналася супрацоўніца Масачусецкага тэхналагічнага ўніверсітэта і суаўтар даследавання Джулі Брыгам-Грэта.

Знікненне марскога лёду адкрые цёмны Паўночны Ледавіты акіян, які будзе ўбіраць цяпло, а не адбіваць яго, а гэта

ў сваю чаргу наблізіць глабальнае пацяпленне, падкрэсліваюць вучоныя. Яны звяртаюць увагу на тое, што Арктыка награвяецца арыентавана ў чатыры разы хутчэй, чым астатні свет. Разам з рэкорднымі хвалямі цяпла ў Антарктыдзе гэта можа прывесці да нябачанага за 130 тысяч гадоў «імпульсу адталай вады», што можа стаць катастрофай для прыбярэжных рэгіёнаў.

Ад пачатку свету

# «Футра» ад вулканічнай зімы

## Вучоныя: выжыць дыназаўрам дапамаглі протатэры

Палеантолагі і геологі з розных краін выявілі прыкметы таго, што дапамагло дыназаўрам, якія жылі 200 мільёнаў гадоў таму, перажыць выміранне паміж трыясывым і юрскім перыядамі, — наяўнасць протатэраў. Такую інфармацыю апублікавалі ў часопісе Science Advances.

Так, тэмпература ў высокіх шыротых апускалася ніжэй за нуль, таму прыстасавання да яе прымітыўным дыназаўрам дапамагалі менавіта протатэры. Яны служылі для цеплаізаляцыі і дапамагалі пераносіць адмоўныя тэмпературы.

Дыназаўры ў познім трыясывым перыядзе жылі пераважна ў сярэдніх і высокіх шыротых, а жывёлы групы псеўда-

зухій, гэта значыць кракадзілавай лініі архазавраў, — у нізкіх. Падобныя цеплаізаляцыйныя пакрывы дапамагалі дыназаўрам перажыць вулканічныя зімы на мяжы двух перыядаў прыкладна 200 мільёнаў гадоў таму.

Паводле меркавання аўтараў даследавання, многія групы пазваночных вымерлі менавіта ў перыяд падобнай



зімы — пахаладання планетарнага клімату з прычыны забруджвання атмасферы попелам. Адбіваецца дадзеная

з'ява з-за буйнога вывяржэння вулкана.

Сяргей СТАРЫНАЎ. Фота з адкрытых крыніц.

**Центр Промышленной Оценки**

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА**

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191021390
Продавец	Минское областное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровки, 24. УНП 600037767
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. УНП 191224638, www.ipmtorgi.by

**Предмет электронного аукциона**

**Лот № 1**  
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Шомыслицкий с/с, аг. Озерцо, ул. Центральная

**Магазин № 1** (общ. пл. 127,2 кв. м, инв. № 600/С-132938, составные части: пристройка, склад, уборная).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,0885 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 04.04.2041) для обслуживания здания магазина № 1

**Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 180 872,46 бел. руб.** (снижена на 60 %)

**Лот № 2**  
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Самохваловичский с/с, аг. Самохвалович, пер. Калинин, д. 36

**Столовая** (общ. пл. 282,8 кв. м, инв. № 600/С-117001, составные части: три пристройки).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,0659 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания столовой

**Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 192 060,00 бел. руб.** (снижена на 60 %)

**Лот № 3**  
Адрес: Минская обл., Пуховичский р-н, г. Марына Горка, ул. Новая Заря, 34А-2

**Кафе «Хельсинки»** (общ. пл. 768,1 кв. м, инв. № 602/Д-35365)

**Начальная цена лота № 3 с НДС 20 % – 709 560,32 бел. руб.** (снижена на 10 %)

**Лот № 4**  
Адрес: Минская обл., Молодеченский р-н, г. Молодечно, ул. Молодечанская, 12

**Административное здание** (общ. пл. 1079,3 кв. м, инв. № 630/С-54835).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,1244 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания администрат. здания

**Начальная цена лота № 4 с НДС 20 % – 550 800,00 бел. руб.** (снижена на 50 %)

**Лот № 5**  
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Шомыслицкий с/с, д. Городище

**Магазин № 13** (общ. пл. 234,7 кв. м, инв. № 600/С-132848, составные части и принадлежность: пристройка, крыльцо).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,2073 га, предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 24.02.2041) для обслуживания здания магазина № 13. Ограничения (обременения) прав: охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В (п. 0,0055 га), охранный зона отдыха «Птичка», водоохран. зона вне прибреж. полосы ручья № 9

**Начальная цена лота № 5 с НДС 20 % – 161 203,19 бел. руб.** (снижена на 15 %)

**Лот № 6**  
Адрес: Минская обл., Пуховичский р-н, Шацкий с/с, д. Габриелевка, 15А-2

**Магазин** (общ. пл. 151,2 кв. м, инв. № 602/Д-30858)

**Начальная цена лота № 6 с НДС 20 % – 40 729,92 бел. руб.**

**Лот № 7**  
Адрес: Минская обл., Пуховичский р-н, Руденский с/с, д. Анетово, ул. Цветочная, 20А

**Магазин** (общ. пл. 158,3 кв. м, инв. № 602/С-13806).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,0719 га, предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 29.06.2032) для обслуживания здания специализир. рознич. торговли

**Начальная цена лота № 7 с НДС 20 % – 30 555,76 бел. руб.**

**Лот № 8**  
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Крупицкий с/с, д. Каралино

**Магазин № 55** (общ. пл. 138,5 кв. м, инв. № 600/С-137501, составные части: подвал, две пристройки, вход в подвал, крыльцо).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,0932 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 12.12.2041) для обслуживания здания магазина № 55. Ограничения (обременения) прав: зона санит. охраны водных объектов, используемых для питьевого водоснабжения (3 вода)

**Начальная цена лота № 8 с НДС 20 % – 100 180,85 бел. руб.**

**Лот № 9**  
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Юзуфовский с/с, аг. Юзуфово, ул. Юбилейная, 5

**Здание магазина № 51** (общ. пл. 202,8 кв. м, инв. № 600/С-163556, составные части: пристройка, сарай).  
**Сведения о земельном участке:** пл. 0,1445 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 20.12.2117) для обслуживания здания магазина № 51.

Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона рек и водоемов, охран. зоны электр. сетей (до 1000 В, 0,0150 га)

**Начальная цена лота № 9 с НДС 20 % – 171 600,00 бел. руб.**

**Обременения:** площади лотов № 3 и № 8 сданы в аренду. Более подробную информацию см. на сайте организатора торгов

**Задаток 10 %** от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY67 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

**Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней** после проведения аукциона

**Условия оплаты предмета электронных торгов**

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

**Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах**

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.

Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by.

Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 4 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Предвещать изменение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» 28.10.2022

**Дата и время начала и окончания электронных торгов:** 21.12.2022 с 13.00 до 14.00.

Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 20.12.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**

**Контактные телефоны:** +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cro.by

**БЕЛАРУСБАНК**

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ**

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

<b>Наименование объектов продажи</b>	<b>Лот № 1:</b> капитальное строение (гараж) с инвентарным номером 602/С-45448, расположенное по адресу: Минская область, г. Марына Горка, ул. Комсомольская, 2, площадью 83,3 кв. м <b>Лот № 2:</b> капитальное строение (гараж) с инвентарным номером 602/С-45447, расположенное по адресу: Минская область, г. Марына Горка, ул. Комсомольская, 2Ж, площадью 46,4 кв. м
<b>Начальная цена продажи</b>	<b>Лот № 1:</b> 17419,62 бел. руб. в т. ч. НДС 20 % <b>Лот № 2:</b> 9677,57 бел. руб. в т. ч. НДС 20 %
<b>Сумма задатка</b>	<b>Лот № 1:</b> 1741,96 бел. руб. <b>Лот № 2:</b> 967,76 бел. руб.
<b>Дата проведения аукциона</b>	18.01.2023 в 11.00
<b>Сроки и место подачи документов на участие</b>	До 15.00 13.01.2023 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69, корп. 1, каб. 108
<b>Продавец</b>	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
<b>Контактные данные</b>	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефонам: 8 (017) 2214030, 8 (029) 198-19-17
<b>Дополнительное условие</b>	Реализация Лота № 1 проводится с условием возмещения покупателем расходов по проведению рыночной оценки в размере 506 бел. руб., в т. ч. НДС 20 %. Реализация Лота № 2 проводится с условием возмещения покупателем расходов по проведению рыночной оценки в размере 506 бел. руб., в т. ч. НДС 20 %, а также с условием приобретения покупателем имущества, относящегося к зданию: счетчик ЭЭ8003/2 стоимостью 13,18 бел. руб., в т. ч. НДС 20 %

Для участия в открытом аукционе представляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на с/сч. BY 69 АКВВ 66708597000020000000, БИК АКВВY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются: юридическим лицам Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателям – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица; иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта; иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык; представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявителем (его представителем) представляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 рабочих дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА**

Организатор аукциона, оператор ЭТП	ООО «Расантхторг», г. Минск, ул. Беда, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by
Продавец	ОАО «Столбцовский РКБО», Минская область, г. Столбцы, ул. Я. Коласа, 28

**Предмет электронных торгов:**

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена с НДС (бел. руб.)
921	<b>Капитальное строение с инвентарным № 622/С-48035</b>	<b>24 960,00</b>

расположенные по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, ул. Социалистическая, 55, наименование – здание прачечной

Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота

**Задаток 10 %** от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях (для каждого лота) перечисляется на р/с BY60UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантхторг»

**Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней** после электронных торгов

**Условия оплаты предмета электронных торгов**

Победитель торгов (pretendent на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона (pretendent на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 10 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более 1 950,00 бел. руб.

**Дата и время начала торгов: 23.12.2022 в 09.00.**  
**Дата и время окончания торгов: 23.12.2022 в 16.00.**

Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке: www.torgi24.by.

Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантхторг» на электронную почту: info@torgi24.by.

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 07.12.2022 по 21.12.2022 с 9.00 до 17.00

**Контактные данные:** +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87. E-mail: info@torgi24.by

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению ООО «Крафт-Ван» (продавец) извещает о проведении **20 декабря 2022 года** повторного открытого аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

**Лот № 1:** капитальное строение с инв. № 335/С-44736 общей площадью 471,4 кв. м, наименование – здание школы, назначение – здание специализированное для образования и (или) воспитания, расположенное на земельном участке с кадастровым № 324383600601000092 по адресу: Гомельская обл., Петриковский р-н, Петриковский с/с, д. Белановичи, ул. Первомайская, 13

**Начальная цена продажи с НДС – 14 364,00 бел. руб.**  
**Задаток – 1 436,40 бел. руб.**

**Продавец:** ООО «Крафт-Ван», г. Гомель, пер. Ильича 8-й, д. 13а, каб. 13. Контакт. тел. +375 33 634-86-95.  
**Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.**

**Для участия в аукционе необходимо:**

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELB30123226550030226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBY2X, УНП 490870026.
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 до даты опубликования настоящего извещения.

**Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 19.12.2022 г. в 16.00.**

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.delooценка.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов – участник, предложивший более высокую цену. Победитель торгов обязан: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней; с момента подписания протокола, оплатить стоимость, сформированную в результате аукциона, в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет учтен в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты ничем другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

**Контактные телефоны организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62**

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ИЗВЕЩЕНИЕ**

В извещении о проведении аукциона по продаже имущества по поручению открытого акционерного общества «ЛМК-42», опубликованном в газете «Звязда» от 03.12.2022г., ВНОСЯТСЯ СЛЕДУЮЩИЕ ИЗМЕНЕНИЯ:

Цену лота открытой автостоянки (составные части и принадлежность: покрытие, бордюры), инв. № 600/С-174621, общей площадью 4821,3 кв. м, расположенной на земельном участке с кадастровым номером 64150000001001380 (право постоянного пользования) площадью 0,7030 га по адресу: Минская область, Минский район, г. Заславье, считать 301 166,91 бел. руб. вместо 369 854,10 бел. руб. Соответственно сумма задатка 10 % от начальной цены – 30 116,60 бел. руб. Начальная цена снижена на 43 %.

УНП 600012838

**Закрытое акционерное общество «Смолевичи Молоко»** (место нахождения: 222201, Республика Беларусь, Минская обл., г. Смолевичи, ул. Социалистическая, 54 б) сообщает, что директором ЗАО «Смолевичи Молоко» 05.12.2022 принято решение о формировании реестра владельцев ценных бумаг.

Формирование реестра акционеров осуществляется по состоянию на 05.12.2022 г.

УНП 690660803

**Центр Промышленной Оценки**

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ**

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Унитарное предприятие «Калининковский молочный комбинат», Гомельская область, г. Калининский, ул. Суркова, 10
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

**Предмет электронных торгов**  
**Месторасположение:** Гомельская обл., Петриковский р-н, г. Петриков, ул. Коммунальная, 87 и Петриковский р-н, северная сторона города Петрикова

**Производственная база в составе: мойка транспорта (335/С-102896, общ. пл. 92,5 кв. м), здание котельной, одноэтажное, кирпичное (335/С-6633, общ. пл. 380,2 кв. м, составные части: две пристройки), здание цеха, одноэтажное, кирпичное (335/С-6629, общ. пл. 2 125,7 кв. м, составные части: шесть пристроек), здание склада-ангара, одноэтажное, кирпично-металлическое с тремя нежилыми изолированными помещениями (335/С-6628, общ. пл. 523,9 кв. м), здание компрессорной, одноэтажное, кирпичное (335/С-6634, общ. пл. 301,2 кв. м, составные части: пристройка), здание конторы, одноэтажное, кирпичное, окрашенное (335/С-6631, общ. пл. 347,2 кв. м, составные части: терраса), проходная (335/С-102936, общ. пл. 9,5 кв. м), здание КНС, одноэтажное, кирпичное (335/С-6630, общ. пл. 12,2 кв. м), трансформаторная подстанция (335/С-102897, общ. пл. 42,6 кв. м, составные части: трансформаторная подстанция), асфальтовая дорога к навесу с дробаром (335/С-102916, общ. пл. 187,0 кв. м, составные части: асфальтовая дорога к навесу с дробаром), **отстойник (335/С-102919, общ. пл. 27 955,9 кв. м, составные части: отстойник), отстойник 2-ярусный (335/С-102920, общ. пл. 40,0 кв. м, составные части: отстойник 2-ярусный), навес с дробаром (335/С-102930, составные части: навес с дробаром), забор кирпичный (335/С-102898, составные части: забор кирпичный), забор железобетонный (335/С-102917, составные части: забор железобетонный), забор железобетонный (335/С-102918, общ. пл. 1075,0 кв. м, составные части: забор железобетонный), автодороги внутризаводские (335/С-102899, общ. пл. 5 449,5 кв. м, составные части: автодороги заводский), тротуар из труб из полимерных материалов (335/С-789604, общ. пл. 220,3 кв. м, составные части: А-трубопровод из труб из полимерных материалов), тепловые сети (335/С-789602, общ. пл. 18,9, составные части: Т-петельные сети), кабель подземный (335/С-789601, составные части: Т-кабель подземный), **напорная канализация (335/С-70936, составные части: трубопровод напорный, протяженность 108 м, трубопровод напорный, протяженность 282 м, трубопровод напорный протяженности 80 м), сеть канализационная (335/С-789603, общ. пл. 247,0 кв. м, составные части: С-сеть канализационная), сеть водопроводная (335/С-789605, общ. пл. 21,0 кв. м, составные части: Р-сеть водопроводная), гараж (335/С-789639, общ. пл. 208,0 кв. м), Склад ГСМ (335/С-789635, общ. пл. 31,1 кв. м), склад металлический (335/С-789637, общ. пл. 17,2 кв. м), Склад металлический (335/С-789636, общ. пл. 17,2 кв. м), здание мазутнонасосной, одноэтажное, кирпично-металлическое (335/С-6632, общ. пл. 48,8 кв. м), скважина артезианская (335/С-789634, общ. пл. 20,3 кв. м), скважина артезианская (335/С-789638, общ. пл. 19,7 кв. м), труба дымовая кирпичная (335/С-789632, общ. пл. 11,0 кв. м), труба дымовая металлическая (335/С-789633, общ. пл. 1,0 кв. м), резервуар пожарный (335/С-789628), башня водонапорная (335/С-789629, общ. пл. 13,0 кв. м), емкость для хранения топлива (335/С-789630, общ. пл. 28,0 кв. м), емкость для хранения топлива (335/С-789631, общ. пл. 28,0 кв. м)******

**Сведения о земельном участке 1:** предоставлен продавцу для содержания и обслуживания зданий и сооружений завода на праве постоянного пользования пл. 2,6614 га.

**Сведения о земельном участке 2:** предоставлен продавцу для содержания и обслуживания очистных сооружений (для размещения объектов коммунального хозяйства) на праве постоянного пользования пл. 4,3024 га.

**В состав лота входит иное имущество, перечень которого размещен на сайте организатора электронных торгов www.cpro.by**

Начальная цена лота, с НДС 20% – 245 701,54 бел. руб. (снижена на 90%)

Шаг аукциона – 5% от текущей цены  
 Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с (BYN) BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, ул. Мясникова, 3; БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

**Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней** после проведения аукциона

**Условия оплаты предмета электронных торгов:** 100 процентов от цены продажи предмета торгов оплачиваются в течение 5 (пяти) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 3% от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Предшествующее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Республика» от 04.10.2022

<b>Дата и время начала и окончания электронных торгов</b>	С 11.00 до 13.00 19.12.2022 г. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
<b>Дата и время окончания приема заявок</b>	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 16.12.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
<b>Контактные данные</b>	Тел.: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpro.by

12.12.2022 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Полесьжилстрой».

Повестка дня  
 1) о совершении сделок общества.  
 Местонахождение ОАО «Полесьжилстрой»: г. Брест, ул. Кижеватова, 60.  
 Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кижеватова, 60.  
 Время регистрации в день проведения собрания с 11.30 до 12.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представления акционера – доверенность).  
 Дата сбора реестра акционеров – 06.12.2022 г.  
 С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 06.12.2022 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества.  
 Наблюдательный совет

**РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)**

**информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Гродненскому областному потребительскому обществу**  
**Аукцион состоится 20.12.2022 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71**

<b>Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона</b>	<b>Лот № 1</b> ЛОТ 1: изолированное помещение, инв. № 400/D-195838 (назначение – складское помещение, наименование – склад), общей площадью 162,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. 1 Мая, 28/2-1 и ограждение металлическое на металлических столбах протяженностью 37,94 п. м. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000002009150, площадью 0,0752 га (назначение – для обслуживания здания гаражи), расположенном по адресу: г. Гродно, ул. 1 Мая, 28/2. На земельном участке расположены иные капитальные строения и изолированные помещения, не подлежащие реализации. Оформление прав на земельный участок будет производиться в соответствии с законодательством Республики Беларусь
<b>Начальная цена продажи</b>	77 280 руб. (семьдесят семь тысяч двести восемьдесят рублей) с учетом НДС
<b>Сумма задатка</b>	7 728 руб. (семь тысяч семьсот двадцать восемь рублей)
<b>Реquisиты для перечисления задатка</b>	BY44BLBBV30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
<b>Место, дата и время окончания приема заявлений</b>	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. <b>Последний день приема заявлений – 16 декабря 2022 г. до 15.00</b>

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – <https://grino.by/auksiony>

**РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)**

**информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Гродненскому областному потребительскому обществу**  
**Аукцион состоится 20.12.2022 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71**

<b>Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона</b>	<b>Лот № 1</b> ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 400/С-4487 (назначение – здание специализированного транспорта, наименование – мастерские), общей площадью 1273,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Карского, 4. Имеется обременение со стороны 3-х лиц в виде аренды капитального строения, инв. № 400/С-4487, сроком по 31.12.2022 г. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001002123, площадью 0,5583 га (назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений автотранспорта для обучения вождению), расположенном по адресу: г. Гродно, ул. Карского, 4. Обременения со стороны 3-х лиц в виде аренды сроком по 31.12.2022 г.
<b>Начальная цена продажи</b>	710 563 руб. (семьсот десять тысяч пятьсот шестьдесят три рубля) с учетом НДС
<b>Сумма задатка</b>	71 056 руб. (семьдесят одна тысяча пятьдесят шесть рублей)
<b>Реquisиты для перечисления задатка</b>	BY44BLBBV30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
<b>Место, дата и время окончания приема заявлений</b>	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. <b>Последний день приема заявлений – 16.12.2022 г. до 15.00</b>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 15.03.2022 г.  
 Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – <https://grino.by/auksiony>

**ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Бобруйский кожевнный комбинат» (продавец) в лице управляющего в деле о банкротстве/директора ООО «Диспонент» Будкова Д.В. извещает о проведении 22 декабря 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 50% по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж**

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона – 5%, бел. руб.	Сумма задатка, с НДС 20%, бел. руб.
1	Котел для варки клея 5К-1, инв. № 20-004	1 440,00	72,00	144,00
2	Котел для варки клея 5К-1, инв. № 20-005	1 440,00	72,00	144,00
3	Котел для варки клея 5К-1, инв. № 20-008	1 440,00	72,00	144,00
7	Котел для варки клея КК-3.8, инв. № 20-059	1 260,00	63,00	126,00
10	Машина строгальная 07578, инв. № 05-078	21 780,00	1 089,00	2 178,00
11	Станок лощильно-растяжной «Ликсфлора», инв. № 03-205	3 300,00	165,00	330,00
13	Автоматический укладчик кож 07588, инв. № 06-257	4 680,00	234,00	468,00
17	Сушилка вакуумная «Оверлай ТМ/З», инв. № 03-083	4 260,00	213,00	426,00
18	Сушилка вакуумная «Оверлай ТМ/З», инв. № 03-237	35 940,00	1 797,00	3 594,00
19	Укладчик кож 2400 мм, инв. № 205-118	21 960,00	1 098,00	2 196,00

**ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Бобруйский кожевнный комбинат» (продавец) в лице управляющего в деле о банкротстве/директора ООО «Диспонент» Будкова Д.В. извещает о проведении 22 декабря 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 30% по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж**

**ПОЛНЫЙ И ПОДРОБНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ИМУЩЕСТВА (в количестве 82 объектов оборудования) размещен на официальном сайте Организатора торгов – [www.expert-usluga.by](http://www.expert-usluga.by), раздел «Аукционы», [www.bankrot.gov.by](http://www.bankrot.gov.by). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 03.06.2022 г. № 107 (29729)**

**Продавец:** ОАО «Бобруйский кожевнный комбинат», 213822, г. Бобруйск, ул. Минская, 142а.

**Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел. 8 (0225) 72-46-95, Болтушкин Сергей Евгеньевич – юрист-консульт (правовая информация, предварительная запись на осмотр имущества).**

**Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

**Для участия в аукционе необходимо:**  
 1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»): р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBVY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезиденты РБ задаток могут перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 301018104000000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИНН 7707083893. К/с 30111810800000000154, БИК BLBBVY2X, ОАО «Белинвестбанк», УНП 807000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).  
 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 7 декабря 2022 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочее время с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.  
 Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 20 декабря 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (президентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его со-

гласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Невка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов, возместить все затраты, связанные с организацией и проведением торгов, затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 30 (тридцати) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» «О порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части)» и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст. 127–129.  
**Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 19.01.2022 г. № 11 (29633).**  
**Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документов, необходимых для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – [www.expert-usluga.by](http://www.expert-usluga.by) или [www.gomeloblreklama.by](http://www.gomeloblreklama.by), раздел «Аукционы» и [www.bankrot.gov.by](http://www.bankrot.gov.by).**  
 Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-53, 8 (029) 651-22-19, 8 (044) 599-18-16.

